500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2349.
PAZARTESİ 24 ARALIK 1979

EKONOMİ **Politika**
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

MADEN-İŞ GENEL KURULU BAŞKANLIK DİVANI ÜYELERİ HALA GÖZALTINDA

- MESS Başkanı Şükrü Er de Maden-İş Genel Kurulu üstüne koparılan provokasyona ve saldırılara katıldı
- BANK-SEN Genel Yönetim Kurulu, gözaltına alınan Maden-İş Genel Kurulu Başkanlık Divanı üyelerinin derhal serbest bırakılmasını istedi
- Maden-İş 23. Genel Kurulu Kapanış Bildirisi'nin tam metni 4. sayfamızda

Haber Merkezi — Maden-İş Genel Kurulu sona erdikten sonra «Savcı bey sizinle beş dakika görüşecek» diye çağrılıp gözaltına alınan Genel Kurul Başkanlık Divanı halen İstanbul'da 1. Şube'de gözaltında tutuluyor. Bu arada BANK-SEN Genel Yönetim Kurulu bir açıklama ile gözaltında tutulan sendikacıların derhal serbest bırakılmasını istedi. MESS Başkanı Şükrü Er de Maden-İş Genel Kurulu'na yöneltilen provokasyonları pekiştiren bir açıklama yaptı.

GAYRETTEPE'DE 1. ŞUBE'DE

Genel Kurul'un hemen ardından gözaltına alınan BANK-SEN Genel Başkanı ve Genel Kurul Divan Başkanı Metin Denizmen ile Başkanlık Divanı üyeleri BAYSEN Genel Başkanı Cevat Özhasırcı ve Necdet Onaran halen Gayrettepe'de 1. Şube'de gözaltında tutuluyorlar. Üç sendika liderinin bu sabah mahkeme karşısına çıkarılmaları bekleniyor. Bu arada Denizmen, Özhasırcı ve Onaran'ın gözaltına alınmalarını sağlayan Bakırköy'deki Saver'nin, olay sırasında nöbetçi olmadığı halde, sendikacıların ifadesini kendisinin almakta ısrar ettiği bildiriliyor. DGM direnişi sırasında da Bakırköy'de savcı olduğu ileri sürülen bu savcının, olay sırasında sık sık Ankara ile telefon görüşmeleri yaptığı da saptandı. Saver'nin üç sendika liderini ne ile suçladığı resmen açıklanmamakla birlikte, Genel Kurul'un başlamasından önce ve bitiminden sonra söylenen «Enternasyonal Marşı» ile ilgili olarak koparılan antikomünist saldırıdan etkilendiği sanılıyor.

MESS BAŞKANI DA PROVOKASYONA KATILDI

Öte yandan MESS Başkanı Şükrü Er'in dün AA aracılığıyla Politika Haber Merkezi'ne ulaşan bir açıklamasıyla ilgili haber şöyle:

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

Bugün Maraş Cankırımı'nın Yıldönümü

Halkımız "Maraş cankırımı"nı unutmadı

- Kahramanmaraş Cankırımı'nın birinci yıldönümünde CHP'li sol kanat parlamenterleri, CHP Gençlik Kolları, demokratik örgütler bildiriler yayınlarken, tüm yurtta miting ve "korsan" gösterilerle faşizm lanetleniyor

Haber Merkezi — Kahramanmaraş'taki yığınsal cankırımının birinci yıldönümünde de tüm yurtta çeşitli demokratik etkinliklerle faşizm lanetleniyor. Ankara'da CHP sol kanat parlamenterleri, CHP Gençlik Kolları Merkez Kurulu, aralarında KÖY-KOOP, İGD, ve İKD'nin de bulunduğu 19 demokratik kuruluş birer bildiri yayınladılar. Öğretmenlerin ise bugün «Kahramanmaraş Cankırımını Protesto» amacıyla derslere girmeyecekleri bildiriliyor.

Bu arada ülkenin hemen tüm kentlerinde ilerici kuruluşlar çeşitli protesto eylemleri örgütlediler. Pankart asma, korsan miting düzenleme biçiminde gerçekleştirilen bu eylemlerde de, yapılan açıklamalarda da antifaşist, antiemperyalist güçlerin cephe ve eylem birliğinin ertelenmez bir görev olduğu bir kez daha vurgulanıyor.

Bu konuda Politika Haber Merkezine gelen haberler şöyle:

CHP SOL KANAT PARLAMENTERLERİ

Cankırımının yıldönümü nedeniyle CHP Sol Kanat parlamenterleri adına bir açıklama yapan Artvin Milletvekili Mehmet Balta, bugünün ülkemiz için «kara» bir gün olduğunu belirterek, «Kara günü yaratan karanlık güçleri lanetliyoruz» dedi. Geçen bir yıl içinde suçluların, suç örgütlerinin apaçık ortada bulunmasına karşın bunların üzerine gitmeyenleri ve bunları koruyanları da kınadıklarını belirten Balta, «Tüm bunlara k[illegible] halkımızdan aldığımız [illegible] parlamento içerisindeki [m]ücadelemiz, parlamento dışındaki tüm demokrasi yanlılarıyla birlikte sürdüreceğiz» dedi.

19 ÖRGÜTÜN AÇIKLAMASI

KÖY-KOOP, İM-DER, TRT-Der, TÜS-DER, TÜTED, Ankara Şubesi, HALK KOOP

(Dev. Sa. 7, Sü. 5'de)

Baro Başkanları MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istedi

- İstanbul Barosu Başkanı Apaydın "MHP ve ÜGD cinayet yuvasıdır. Her ikisinin de kapatılması, yöneticilerinden hesap sorulması için mekanizmayı işletin" dedi

Ankara (Politika) — 61 baro başkanı Ankara'da toplanarak can güvenliği ve yükselen terör hareketleri ile Devlet Güvenlik Mahkemeleri, olağanüstü baskı yasaları ve İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın MHP'nin kapatılması istemi ile yaptığı başvuru avukatlara yönelen saldırıları görüştü. Toplantının sonunda bir konuşma ya-

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

12 MART YÖNTEMLERİ HORTLADI!..

Kayseri'den sonra İzmit'te de beş ilerici kaçırıldı

- Cuma günü kendilerini polis olarak tanıtan kişilerce ikisi yoldan geçerken üçü de sınıflarından alınan 5 ilericiden dün geç saatlere kadar herhangi bir haber alınamadığı bildirildi. 5 ilericinin anne ve babaları İzmit Valisi ve Emniyet Müdürü'ne bir telgraf çekerek çocuklarının nerede bulunduğu konusunda açıklama yapılmasını istediler

Haber Merkezi — 12 Mart döneminde yoğun olarak başvurulan polisçe ilerici kaçırma yöntemleri Demirel iktidarının işbaşına gelmesinden sonra yeniden hortladı. Kayseri'de 15 ilericinin kaçırılıp bilinmeyen bir yere götürülmesi olayından sonra İzmit'te de aynı yöntemin uygulandığı öğrenildi.

İzmit'te Cuma gün saat 07.00 sıralarında Endüstri Meslek Lisesi önüne Maraş katliamını protesto için asılan pankarttan sorumlu olarak yoldan geçen Fikret Ersoylu ve Mehmet Aygün adlı öğrenciler kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından alındı. Daha sonra da Hikmet Mert, Yusuf Mert, Fevzi Aydın adlı lise öğrencileri sınıfla-

(Dev. Sa. 7, Sü. 2'de)

TRAFİK KAZASI GEÇİREN İKİ ARKADAŞIMIZ ÖLÜMDEN DÖNDÜ

- Politika Dağıtım görevlisi Mehmet Hocaoğlu ve Altan Susaruğur, gazetemizi karayolundan Ankara'ya ulaştırmaya çalışıyorlardı

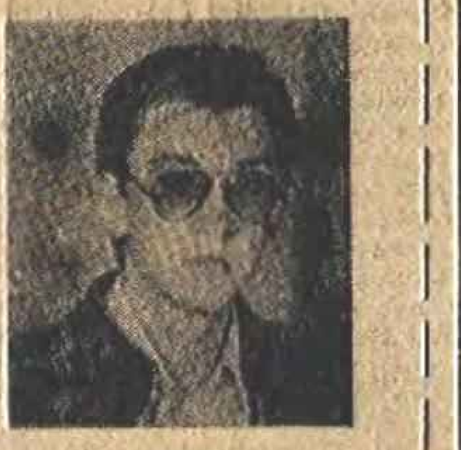
Ankara (Politika) — THY uçaklarının yoğun sis nedeniyle Ankara-İstanbul seferlerini yapamaması yüzünden Politika'nın Ankara içi ve İç Anadolu bölgesi illerine dağıtılabilmesi için gazeteleri İstanbul'dan Ankara'ya karayoluyla getirmekte olan otomobil Kızılcahamam'a 30 kilometre kala kaza yaptı, iki arkadaşımız ağır yaralandı. Önce Kızılcahamam Devlet Hastanesi'ne kaldırılan arkadaşlarımız Mehmet Hocaoğlu ve Altan Susaruğur daha sonra Ankara'ya getirilerek Hacettepe Hastanesi'nde tedavi altına alındılar. Doktorlar arkadaşlarımızın sağlık durumunun kesinlikle iyiye gittiğini belirttiler.

Kızılcahamam'a 30 kilometre kala Ankara yönüne gitmekte olan Erzincanlılar Turizm Şirketi'ne ait bir yolcu otobüsü gazetelerimizi taşıyan otomobilin kendisini geçmesini bir kaç kez engelledi. Arkadaşlarımızın çeşitli defalar otobüsün solundan geçmek istemelerine kar

(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

Mehmet Hocaoğlu

Altan Susaruğur

GAZETEMİZİ OKUYAN 11 GENÇ GÖZALTINA ALINDI

- Politika Gazetesi okudukları gerekçesiyle 11 gencin gözaltına alınmasının antidemokratik olduğunun bildirilmesi üzerine Sıkıyönetim yetkilileri konunun tetkik edileceğini söylediler

• Haberi 7. Sayfada

İstanbul'daki DİSK Temsilciler Meclisi Toplantısı'nda ihraçların kaldırılması yönünde karar alındı

Haber Merkezi — Çeşitli illerde yapılan DİSK Temsilciler Meclisi toplantıları, 10. Bölge dışında dün tamamlandı. İstanbul, Ankara ve Trabzon'da yapılan toplantılar, Maden-İş, BANK-SEN ve BAYSEN sendikalarından sadece 5'er kişi gözlemci olarak çağrıldı. İstanbul'da yapılan toplantıda, DİSK'in parti kuramayacağı ve Maden-İş, BANK-SEN, BAYSEN sendikalarıyla ilgili ihraç kararlarının kaldırılması, DGM'lerle birlikte her türlü baskı yasalarına karşı mücadele verilmesi görüşleri kabul edildi. Trabzon'da ise ihraçlarla ilgili önergenin oylamaya konulmadığı bildiriliyor.

İzmit, Sakarya ve Bolu'dan gelen temsilcilerin de katıldığı İstanbul'daki DİSK Bölge Temsilcileri toplantısın-

(Dev. Sa. 7, Sü. 4'de)

Adana, K. Maraş, Gaziantep ve Adıyaman'daki tüm TÖB-DER Şubeleri kapatıldı

Adana (AA) — 6. Kolordu ve Adana-K. Maraş-Gaziantep-Adıyaman illeri Sıkıyönetim Komutanlığı, komutanlık sorumluluk bölgesine giren il ve ilçelerdeki TÖB-DER şubelerini kapattı. Bugün öğretimi boykota kalkışan öğretmenler hakkında soruşturma açılacağını bildirdi. Konuya ilişkin bildiri şöyle:

«Sıkıyönetim Komutanlığı'nca yayınlanan 27 numaralı bildiri ile eğitim ve öğrenim kurumlarında can güvenliği ve öğrenim özgürlü-

(Dev. Sa. 7, Sü. 6'da)

Bursa'da bir öğrenci öldürüldü

- Bursa'da Maraş katliamını protesto gösterisine polis ateş açtı, bir öğrenci öldü
- Ankara'da Cahit Doğruyol adlı bir muhasebeci misafir kaldığı evde öldürüldü
- Diyarbakır'da Yusuf Çelik adlı ağa ve adamları bir köy emekçisini öldürdü

Haber Merkezi — Bursa'da Maraş katliamını protesto gösterisi yapan bir gruba polis tarafından ateş açıldı, bir öğrenci öldü. Diyarbakır'da da bir köy emekçisi ağa ve adamlarınca öldürüldü. Ankara'nın Demetevler semtinde bir muhasebeci öldürülürken İstanbul'da da MHP Şişli İlçe Yönetim Kurulu üyesi Bahri Aksu kimliği saptanamayan kişilerce öldürüldü.

BURSA'DA

Mesken semtinde Kahramanmaraş olaylarını protesto etmek için gösteri düzenleyen bir gruba polis ateş açtı, bir öğrenci öldü.

(Dev. Sa. 7, Sü. 5'de)

Sisten dağa çarparak parçalanan Trabzon yolcu uçağında 39 kişi öldü

- Kazadan bir hostes üç yolcu kurtuldu
- 39 kişinin önemli bir bölümü yanarak öldü
- Kazanın neden meydana geldiği "kara kutu"nun bulunmasından sonra anlaşılabilecek

Haber Merkezi — THY'nin Samsun-Ankara seferini yaparken, dün saat 15.30 sıralarında Çubuk ilçesine bağlı Akyurt bucağı Cücük köyü yakınlarına düşen 411 sefer sayılı F-28 tipi «Trabzon» yolcu uçağında bir hostes ve üç yolcu dışında kalan 39 kişi yanarak öldü.

THY yetkilileri, uçağın düşmesine büyük bir olasılıkla yoğun sisin yol açmış olabileceğini, ancak kesin sonucun «Kara Kutu»nun bulunmasından sonra öğrenilebileceğini söylediler.

TK-411 sefer sayılı F-28 tipi «Trabzon» yolcu uçağı dün saat 14.17'de Samsun'dan Ankara'ya hareket etti. Esenboğa Havaalanı ile telsiz bağlantısı kuran uçaktan son bilgi, saat 14.45'de alındı. Esenboğa Havaalanı yetkilileri bu saatten sonra uçakla irtibatın kesildiğini haber verdi ve uçağın aranmasına başlandı.

Aramalar sonunda, THY'nin «Trabzon» yolcu uçağının, Ankara'nın Çubuk ilçesine bağlı Akyurt bucağının Cücükköyü yakınlarındaki Türbetepe'ye düştüğü saptandı.

İlk belirlemelere göre, «Trabzon» yolcu uçağı Türbetepe'ye yoğun sis nedeniyle düşmeseydi, 2 dakika sonra Esenboğa Havaalanı'na inmiş olacaktı.

Kazayı gören Cücükköyü sakinleri, «Trabzon» yolcu uçağının düşüşünü şöyle anlattılar:

«Saat 3'ü geçmişti. Çevrede koyu bir sis vardı. İnsan 2-3 adım önünü zor görebi-

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

Kırşehir'de "Katil Türkeş" diye haykıran halka polis saldırdı

Kırşehir (İSTA) — Mhp Genel Başkanı Alpaslan Türkeş Kırşehir halkı tarafından «katil Türkeş» sloganıyla karşılandı. Partisinin il kongresine katılmak üzere Kırşehir'e gelen Türkeş'in şehre girişi sırasında faşistler terör estirdi. CHP İl Örgütü ile, TÖB-DER ve Halk-Der binaları-

(Dev. Sa. 7, Sü. 2'de)

Okurlarımıza ve kamuoyuna duyuru

Ülkemizde gazete kağıdı üretimi, ithali ve dağıtımı bilindiği gibi SEKA'nın tekelinde bulunmaktadır. Bu kuruluş belli ölçüler içinde basının kağıt gereksinimini karşılamakla yükümlüdür. Ancak hakkımız olan kağıdı aylardır alamamakta, SEKA yöneticilerinin kasıtlı, oyalayıcı davranışları sonucu gazetemiz kısıtlı olarak basılmaya, değişik yollardan kağıt edinmeye zorlanmaktadır. Gazetemiz sorumluları İzmit ve Aksu fabrikaları arasında mekik dokudukları halde şu anda yarın gazetemizi çıkaramama durumuyla karşı karşıyayız. Kendilerine başvurmak için aradığımız sorumluları dahi yerinde bulamamaktayız. Günlük kağıt harcaması çok mütevazi ölçüler içinde olan gazetemize gereksinimi olan kağıdın verilmemesi elbetteki düşündürücüdür. Yetkililerde sorunun çözümü için hiçbir çaba görmemekteyiz. Soruna önümüzdeki günlerde değil, YARIN çözüm bulunması gerektiğini sorumlu kişilere hatırlatır, gazetemizi okurlarımız eline ulaştırmada hiçbir ödün vermeyeceğimizi duyururuz.

Politika

ABD'li rehinelerden bir bölümünün daha bırakılacağı öne sürüldü

Haber Merkezi — Tahran'daki ABD Büyükelçiliği'nde rehin tutulan Amerikalıların bir bölümünün kısa bir süre içinde serbest bırakılabilecekleri, elçiliği ellerinde tutan öğrenci liderleri tarafından, kendilerini ziyaret eden İtalyan rahibe bildirildi.

Rahip Alfredo Picchioni, öğrenci liderleriyle yaptığı görüşmeden sonra, elçilikte rehin tutulan Amerikalıların bazılarının suçlu görülmedikleri için serbest bırakılmaları olasılığının bulunduğunu kendisine bildirildiğini söyledi.

Rahip Picchioni, geri kalan Amerikalıların yargılanacaklarını, çünkü bunların İran'daki faaliyetleri ile ilgili bazı belgelerin bulunduğunun kendisine söylendiğini ifade etti.

Öte yandan Ayetullah Humeyni'de Kum Kentinde kabul ettiği üç Fransız parlamentere, casus olduklarına inanılan Amerikalı rehinelerin mutlak surette yargılanacaklarını söyledi. Ancak Humeyni şöyle devam etti: «İran halkı, Amerikan halkının düşmanı değildir. Ancak casus oldukları anlaşılan rehinelerin yargılanmaları ke-

(Dev. Sa. 7, Sü. 3'de)

Birlik

Dr. Sedat ÖZKOL

1980'e girerken genel ekonomik durum

«Ülkemiz ekonomisi 1980 yılına büyük zorluklar içinde girmektedir. Halen içinde bulunduğumuz bu güçlükler (!) büyük ölçüde geçmiş yıllarda uygulamaya konulmuş bulunan ekonomik, mali ve siyasal politikalardan kaynaklanmıştır. Bugün ülkemizde milli gelir artış hızının yavaşladığı, ödemeler dengesinin sağlanmasında çok büyük güçlüklerle karşılaşıldığı arz ve talep dengesinin kurulamadığı, enflasyon hızı ve baskısının kesilemediği ve işsizlik oranının azaltılamadığı bilinen gerçeklerdendir.»

«Devlet»in en yetkin kurumlarından Maliye Bakanlığı işte böyle değerlendiriyor Türkiye'nin genel durumunu ve «1980 mali yılı bütçe gerekçesi»nin giriş bölümünde yaptığı saptama ile ülkemizin bugün içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal bunalımın temel nedenlerinin geçmiş iktidarların uygulamaya koymuş oldukları ekonomik, mali ve hepsinden önemlisi siyasi politikalardan kaynaklandığını açıkça dile getiriyor. Hangi amaçla, ya da hangi niyetle yapmış olursa olsun, böyle bir saptama yine temelde, Türkiye'de geçerli olan ekonomik ve sosyal sistemin, yani dışa bağımlı, çarpık ve geri bir kapitalizmin, uluslararası ve işbirlikçi tekeller egemenliğindeki bir kapitalist toplum yapısının bütünüyle iflas ettiğini, kendi kendini bile üretemez bir aşamaya geldiğini de gözler önüne seriyor.

Türkiye ile ilgili somut saptamalarında, Maliye Bakanlığı en az genel yaklaşımı kadar, açık sözlüdür: «Türkiye'nin milli gelirl son üç yılda plan hedeflerinin gerisinde bir gelişme seyri izlemiştir. 1977'de kalkınma hızı yüzde 4.0, 1978'de yüzde 3.3 ve 1979'da yüzde 1.7 olmuştur. Son üç yıla ait bu GSMH artış hızları on yedi yıllık planlı dönem ortalamalarının oldukça altındadır. Milli gelir artış hızlarında görülen bu yavaşlamanın başlıca nedenleri olarak (!) sanayi kesiminde enerji ve döviz yetersizliğine bağlı üretim düşüklükleri ve âtıl kapasiteler ile tarım kesiminde tarım girdilerinin zamanında ve yeterince sağlanamamasına dayalı üretim yavaşlamaları sayılabilir. Öte yandan, bu iki kesime bağlı olarak hizmetler sektöründeki gelişme hızı plan ve programlarda belirlenen hedeflerin altında kalmıştır.»

Demek ki Türkiye'de ekonominin her alanı, her kesimi genel bir çöküş, genel bir çürüme ile karşı karşıyadır. Böylesi bir gelişme ise işsizlik ve pahalılığın boyutlarının her geçen gün daha da artması daha da büyümesinden başka bir şey değildir. Bu gerçeklikle ilgili olarak Maliye Bakanlığı'nın yaklaşımı ise şu şekildedir: «Fiyat hareketlerinde de olumsuz gelişmeler izlenmektedir. Gerek toptan eşya fiyatları endeksinde, gerekse büyük şehirlerimize ait geçinme ve tüketici endekslerinde son derecede büyük artışlar görülmüştür. 1975 yılı toptan eşya fiyatları endeksi ortalama artışı yüzde 10.1 iken 1976'da bu oran yüzde 15,6'ya 1977'de ise yüzde 24,1'e, 1978'de yüzde 52,6'ya çıkmıştır. 1979'da ise yüzde 70'e ulaşacağı tahmin edilmektedir. Yine bu endekste 1977'nin ilk 9 ayında yüzde 19.8, 1978'in aynı döneminde yüzde 50.2 ve 1979'un ilk dokuz aylık döneminde de yüzde 60.0 oranında artışlar izlenmektedir. Bu dönemde sanayi hammaddeleri alt endeksi, gıda maddeleri alt endeksine göre çok daha hızlı artışlar göstermiştir. Diğer taraftan büyük illerimizin geçinme ve tüketici endekslerinde 1979 yılının ilk 9. ayında bir önceki yılın aynı dönemlerine göre yüzde 45.4 oranında artış olmuştur.»

Fiyatların böyle korkunç oranlarda arttığı ya da arttırıldığı bir ortamda işsizliğin boyutlarının da dayanılmaz ölçülere ulaşması kaçınılmazdır bu gerçeği Maliye Bakanlığı şu şekilde dile getiriyor: «Türk ekonomisinde ağırlığı hissedilen önemli bir diğer sorun da tam çalışmanın sağlanmamış olmasından doğmaktadır. Ülkemizdeki nüfus artış hızı binde yirmibeş olup her yıl ülke nüfusumuza bir milyon kişi eklenmektedir. 1979 yılında toplam iş gücü fazlası 3 milyon 314 bin kişiyi bulmuştur.»

Böylece: «Aşırı fiyat artışlarını, dövizle sağlanmasında karşılaşılan güçlükler, iç ve dış finansman sağlanamaması zorlukları yatırımların planlanan sürelerde bitmesini ve üretime geçmelerini engellemiştir. Bugün ülkemizde yatırımların gecikmelerinden doğan sonuçlar, ekonomik yaşantımızın her kesiminde açık bir şekilde izlenebilmektedir.»

Böyle bir yapı içerisinde devalüasyonların da hiçbir «yararı» olmamıştır ve olmayacaktır. Bu konuda yetkin kurum olan Maliye Bakanlığı'nın devalüasyon politikası ile ilgili değerlendirmesi şu şekildedir.

«Türkiye ekonomisi son beş yılda 15 milyar dolara ulaşan dış ticaret açığı vermiştir. Bütün teşvik tedbirlerine ve sık sık yapılan devalüasyonlara rağmen ihracat önemli ölçüde geliştirilememiş, ithal mallarına olan talep azaltılamamıştır. Bu durumda ödemeler dengesini sağlamak üzere yabancı ülkelerden ve milletlerarası para kurumlarından dış kaynak sağlama çalışmalarına ağırlık verilmiştir.»

Daha açık bir deyişle, Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığının ve tekeller egemenliği altında oluşunun kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkan ekonomik bunalım, Türkiye'nin dışa bağımlılığını daha büyük ölçüde pekiştirilerek, «görünüşte» atlatılmak istenmektedir. Maliye Bakanlığı'nın bu arada söz konusu ettiği «yabancı ülkeler», sokaktaki çocuğun bile çok iyi bildiği gibi emperyalist odaklardır başkaları değildir ve «milletlerarası para kurumları» da yine emperyalist odakların, dünya emperyalizminin uzantıları olan Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa İskân Fonu, Milletlerarası Finansman Kurumu, Milletlerarası Kalkınma Birliği gibi kurumlardır. Nitekim, «1980 mali yılı bütçe gerekçesi», Türkiye'nin dövizle ödenecek dış borçlarını sınıflandırırken bu borçların, kullanılmayan kredi miktarları ile birlikte 12 milyar 537 milyon dolara ulaştığını ve borçlar için ödenmesi zorunlu olan faiz tutarınınsa 5 milyar 314 milyon dolara yükseldiğini açıklamak zorunluluğunu duyuyor. Böylece dövizle ödenecek dış borçların sadece faiz tutarı bu oranların toplam değerinin yüzde 41.7'sine ulaşmış bulunuyor. Diğer bir deyişle uluslararası finans kapital kurumları açısından Türkiye, tefecilik işlemler ile sürekli olarak sömürülen, giderek daha da bağımlı kılınan ekonomik, sosyal, kültürel gelişimi kasıtlı olarak baltalanan engellenen bir sessiz kurbandan başka bir şey değildir.

Öte yadan sadece 1980 yılı sonuna kadar dövizle ödenmesi zorunlu bulunan dış borcun, ana para ve faiz olarak, toplam tutarının 1 milyar 738 milyon dolar olduğu gözönünde tutulacak olursa, Maliye Bakanlığı'nın da açıkça belirttiği gibi geçmiş yıllarda ve günümüzde uygulanmış ve uygulanmakta bulunan ekonomik, mali ve siyasal politikalarının Türkiye'ye daha da somutunda, işçi sınıfımıza ve tüm emekçi kitlelere neye malolduğu ve olacağı bir kere daha gözler önüne serilmiş oluyor.

Sorunların tanımı konusunda böylesine gerçekçi yaklaşım ve değerlendirmelerde bulunan Maliye Bakanlığı, «işa sorunların çözümü için tutarlı önerilerin oluşturulmasına geldiğinde, tüm devlet kurumları gibi, kaypak, ikircikli, çekingen ve çelişkilidir, nitekim gerek hazırlanış biçimi gerekse içeriği açısıdan geçmiş yıllardaki bütçe tasarılarından hiçbir nitel farkı bulunmamasına karşın, 1980 mali yılı konsolide devlet bütçesi, Maliye Bakanlığı tarafından «tüm sorunların varlığı gözönünde bulundurularak hazırlanmış ve bu sorunların çözümü için gerekli mali araçları kapsayan bir şekilde düzenlenmiş» bir bütçe olarak tanımlanabilmektedir oysa aynı bütçe'de yeralan «genel bütçeye dahil idarelerin 1980 mali yılı ödenek önerileri»ne gözattığımızda 725 milyar 746 milyon TL.lık bir bütçede Bayındırlık Bakanlığına 11 milyar 738 milyon TL., Ulaştırma Bakanlığına 5 milyar 713 milyon TL., İmar ve İskân Bakanlığına 6 milyar 590 milyon TL. ayrıldığını; buna karşılık sadece Emniyet Genel Müdürlüğüne ayrılması önerilen bütçe ödeneğinin 17 milyar 574 milyon TL.'na ulaştığını görüyoruz, diğer bir deyişle «devlet» açısından «kolluk» hizmetleri, bayındırlık hizmetlerinden de, ulaştırma hizmetlerinden de, imar ve iskan hizmetlerinden de önemli ve önceliklidir, tek başına Emniyet Genel Müdürlüğüne ayrılacak bütçe ödeneği, Ulaştırma Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Bakanlığına ayrılan toplam ödenekten daha fazladır. O zaman 1980 mali yılı bütçe tasarısı'nın hangi «sorunların kökünden çözümü» için hazırlanmış bulunduğu da tüm açıklığı ile kavranmış, anlaşılmış, bilince çıkartılmış oluyor.

Gerçeklere, gerçekliğe tek taraflı yaklaşımlar, gerçekliği bir yönünü belirtirken zorunlu ve kaçınılmaz diğer yönü, diğer yanını kasıtlı ve bilinçli bir şekilde gözardı etmeyi amaçlayan yaklaşımlar burjuvaziye hele hele tekelci burjuvaziye özgü yaklaşımlardır. Görüyoruz ki görünüşteki tüm «iyiniyetli» yaklaşım ve değerlendirmelerine karşın. «Devlet»in en yetkin kurumlarından Maliye Bakanlığı da böylesi bir tutuma, böylesi bir yaklaşıma düşmüş belki de düşürülmüş bulunuyor. Ve böylece bir «kolluk», bir «zaptiyelik», bir enflasyon, bir işsizlik bütçesinden başka bir şey olmayan 1980 mali yılı bütçe tasarısı da, ülkemizi giderek yoğunlaşan sosyal ve ekonomik bunalımına çözüm önerisi, çözüm taslağı olarak sunulabiliyor. «Saygın» bürokratlarımız tarafından ama, sadece satırları değil, satırların arasını da okumayı bilen işçi sınıfımız ve tüm emekçi kitleler gerçek kurtuluşun ne olduğunu ve nasıl gerçekleştirileceğini çok daha iyi kavramağa bilince çıkartmağa başlıyorlar giderek...

Politika'DAN MEKTUP

Sis üstüne

Politika, İstanbul MHP İl Merkezi'nin de bulunduğu binada askeri birlikler tarafından yapılan baskında ele geçirilen «cinayet kanıtları ve ölüm listeleri» ile ilgili haberini patlattığı gün, MHP ve çevresinde halkalanan faşist örgütlenme üstündeki sis biraz daha dağılmış oldu. Açıkça ortaya çıktı ki faşist terörün ulaştığı bu aşamada, artık ne mızrak çuvala sığmakta, ne güneş balçıkla sıvanmakta ne de bu minareye kılıf bulunmaktadır. Nitekim bugüne kadar türlü-çeşitli kıvırma örnekleri sergileyen kimi kez «Rus yanlısı komünistlerle Çin yanlılarının silahlı çatışması» mavalını ısıtıp pazarlamaya çabalayan, kimi kez «O işi MHP saflarına sızdırılmış ajanlar yaptı» yalanının ardına saklanmaya çalışanlar dut yemiş bülbüle döndüler.

Ancak dağılan sis, salt bundan ibaret değil. Politika Gazetesi üzerine bazı çevrelerde örülen «suskunluk sisi» de hızla dağılmaya başladı. Düne kadar Politika'dan söz edildiği zaman «Vallo, iyi gazete ama çok fazla fraksiyonel...» gibisinden yavan ve anlamsız gerekçelerle Politika'yı dışlamaya yeltenen çevreler, söke söke «Sezarın hakkını Sezara, Politika'nın hakkını Politika'ya vermek» zorunda kaldılar. Nitekim geçtiğimiz hafta boyunca Politika, görece olarak satışının oldukça düşük olduğu üniversite öğretim üyeleri çevresinde toplam tirajı etkilemese bile, nitel anlamı olan bir okur artışına kavuştu. Boğaziçi Üniversitesi'nin koridorlarında, Teknik Üniversite'deki toplantılarda, İstanbul Üniversitesi'nin en örümcek bağlamış odalarında dahi Politika elden ele dolaştı. Onun uyarıları, mesajları bu çevrelerde yoğun tartışmalara konu oldu.

Bu anlamda bir «suskunluk ve ilgisizlik sisi»nin dağılışına tanık olduk yani.

Yukarıda sözünü ettiğimiz «sisler» dağılırken Politika tüm geçen haftayı bir başka «sis»le boğuşarak geçirdi. Bu gerçek sis, doğal bir sis idi. Ankara Esenboğa Havalimanı'nı kaplayan yoğun sis tabakası uçak seferlerini alt üst etmişti. Bu yüzden Ankara'daki dağıtım merkezine gazete ulaştırmak olanaksızdan da öte «mucize sınırı»nda dolaştı durdu hafta boyunca. Karadeniz kıyısının, Orta ve Doğu Anadolu'nun Politika Gazetesini günlük olarak izlemesini sağlamak için gazetenin yönetim sorumluları sisle boğuştular ve zamanla yarıştılar.

Son yedi gün boyunca gazetemizin, Ankara Hürriyet Dağıtım merkezine teslim edilmesi gereken baskıları, kara yoluyla ulaştırabildi. Gazetede kullandığımız iki otomobilin motorları soğumadı, desek abartma olmayacak. Biri yükünü boşaltıp İstanbul'a dönerken, öteki Ankara'ya doğru yola çıkmış oluyordu. Görevli arkadaşlarımızın karayollarını da kaplayan sis yüzünden kelle koltukta gerçekleştirdikleri bu «ulaştırma savaşı» hafta boyunca sürdü ve bu hafta da süreceğe benziyor.

Ne var ki Politika'da yazıişlerinde çalışanlar da, yönetim, dağıtım, abone servislerinde çalışanlar da gazetenin, Politika Gazete'sinin işlevinin kesin olarak bilincindedirler. Bu bilinç onları «olmazı olur» kılacak güçle donatabiliyor. Okurlarımızın önünde bu arkadaşlarımızı kutlarken, tüm sisleri olduğu gibi «bu sis»i de yeneceğimizi bir kez daha vurgulayalım. Yeni atılımına geçtiği günlerde, «birkaç aydan fazla yaşamayacağı» üstüne ahkâm kesenlere en iyi ve en kısa yanıtı gene Politika'nın kendisi veriyor.

Hem de sisleri dağıta dağıta...

Haftaya yeni bir sohbette buluşmak dileğiyle...

***

SON DAKİKA'DA...

Bu haftaki Politika'dan Mektup'u yazıp dizgiye verdiğimiz dakikalarda, Ankara yakınlarındaki Kızılcahamam Devlet Hastanesi'nden gelen bir telefon, bu mektupta kullandığımız "kelle koltukta" teriminin ne kadar isabetli olduğunu ortaya koydu. Gazetemizin Pazar günkü sayısını Ankara'ya yetiştirmeye çalışan iki arkadaşımız kaza geçirmişlerdi. Otomobil akordeon haline gelmiş ve otomobilin sürücüsü Mehmet Hocaoğlu ile Dağıtım Servisimiz görevlilerinden Altan Susaroğlu yaralanmışlardı. Altan Susaroğlu kazayı bir kaç kaburgasının kırılması ile atlatmıştı ama, Mehmet Hocaoğlu kafasından yaralanmıştı ve daha sonra getirildiği Hacettepe Hastanesi'nde hâlâ kendine gelememişti. İki yiğit ve özverili arkadaşımız Politika'nın okuyucuya "ulaştırılması" savaşında görevliydiler ve bu görevi yerine getirirken yaralandılar. Politika'nın bu adsız erlerini tüm okurlarımız adına bir kez daha saygıyla selamlıyoruz.

EMEKÇİLERİN FORUMU

Düşünce özgürlüğü

İnsanın insanlaşması yaratıcı gücünü ortaya koymasıyla başlar. Bu yaratıcı güç ise özgür düşüncenin bütün sınırlamalardan kurtularak özgürce yaratıcılığını ortaya koymasıyla oluşur. O halde nedir düşünce özgürlüğü?

«Düşünce özgürlüğü, insanın varlığını duyduğu bütün sorunlara vermek istediği yanıtları doğrudan seçebilmesi ya da kendince hazırlayabilmesi; ferdi davranışlarını da bu yanıtlara uydurabilmesi olanağıdır.» Bu tanıma, düşünce özgürlüğünün insanın serbestçe fikirler edinebilme, edindiği fikir ve düşüncelerinden ötürü kınanmama ve bunları bütün meşru yollardan yararlanarak dışa vurabilme olanak ve serbestini de eklemekte yarar vardır.

Düşünce maddi şekil aldığı zaman düzenler için tehlikeli olur. O zaman düzenlerin ideolojik boyutu ile özgür düşünce arasında çelişme başlar. Genellikle devlet düzeni, kendi ideolojisiyle çatışan düşüncelere vede onların uzantılarına olanak tanımak istemez.

İyiyi, doğruyu, güzeli arayan insanoğluna daha da iyi olabilmesi için ona öz olarak saygılı olmak, onun mutluluğunu engelleyen tutsak koşulları ortadan kaldırmak, çağdaş toplumcu gerçekçiliğin koşullarını böylelikle hazırlamak; Devletin ana işlevi olmalıdır. Ama Devlet nedir?

Devlet, egemen güçlerin sınıfsal yönden örgütlenmiş bir kuruluşudur. Aksi ne kadar savunulsa da bu gerçeği yadsınamaz. O halde egemen güçler özgürlüklere ne kadar saygılı olurlar, ne kadar olmazlar? Aslında bu soru şöyle de ortaya konulabilir. Devlet denen belirli bir sınıfın çıkarlarını koruyan örgütlü güç, kendisine karşı olan fikirlerin varlığını sürdürmesine olanak tanır mı? Devlet yapısı fikirlere, karşı fikirlerle mücadele edemeyecek kadar güçsüz bir ideolojinin sahibiyse, fikirleri vede kitleleri baskı altında tutma gibi çok sakıncalı bir yola girer; dolayısıyla egemen sınıf özgürlüğü tekeline alır, diğer bir anlatımla, özgürsüzlüğü kendi yararı doğrultusunda olmak koşulu ile özgürlük diye anlatmaya uğraşır. Genellikle bu tip uygulamalar bizim gibi geri kalmış faşizme açık ülkelerde çok görülür.

Düşünceler serbestçe tartışılamıyor, serbestçe örgütlenemiyor vede bunların kitlelere anlatılması engelleniyorsa, düşünce özgürlüğünü uzun uzun güzel sözcüklerle anlatan anayasaların ne anlamı vardır.

Türk Ceza Yasası'nın 141-142. maddeleri faşist İtalyan ceza yasasından alınmış, bir sınıfın diğer sınıflar üzerindeki tahakkümünü sözde yasaklayan maddeler olarak, burjuvazinin tahakküm hakkını tanımaktan başka bir uygulama alanı görmemiştir. Egemen sınıflar kendi yararlarına yönelik yasalar yaparak çıkarlarını korumak isterler. Büyük halk çoğunluğunu da, bu yasalara saygılı olmayı zorlarlar. Her şeyin tekellerinde olmasını isteyen burjuvazi, çağına toplumuna vede bilimsel gerçeğe karşı olan bu tutumuyla kendi kuyusunu kazdığının farkında bile değildir. Çünkü burjuvazi, kendi çıkarından başka bir şeyi görmek istemez.

Düşünce özgürlüğü savunucuları, en azından gerçeğin vede bilimsel düşüncenin savunucularıdır. Onun için güçlü olmak, bilinçli olmakla başlar. Bilinçli olmaksa kendi dünya görüşünün burjuvaziyi yengiye uğratması için en iyi, en doğru araçları, dağınık değil, birlikte disiplinli bir biçimde kullanarak bunun her ne pahasına olursa olsun uğraşını vermekle olanaklıdır.

3 MAYIS 1979
AHMET İNCE

Erganide "Eğitim-Öğretim'in,, sorunları ve demokratik öğretmen hareketi

«Doğunun küçük Moskovasıdır Ergani». Gericiler, Feodal beyler, faşist sürüler böyle tanımlarlar Ergani'yi. Burjuvazi, Feodal beyler yoksul kürt emekçisine yıllarca Anti - Komünizmi, Anti-Sovyetizmi işledi. Komünizmi ona, yıllarca öcü gibi gösterdi göstermeye devam ediyor. Burjuvazi, Erganiye «küçük Moskova» olarak belirlemekle onun bağrında yetişen Devrimcileri halktan koparmak istiyerek yalana, demagojiye başvurdu. Anti-Sosyetizmi işlemekle halklar arasına düşmanlık tohumları serpmeye çalıştı.

Ama bunların hepsi geri tepti tepiyor. Doğuda olduğu gibi Ergani'de de devrimci hareket her yönüyle nicel ve nitel değişimi göstererek burjuvazinin, feodal beylerin yüreğine korku salıyor.

Ergani'nin Devrimci harekette şanlı bir geçmişi vardır. Bugün bu saygınlığını sürdürüyor Ergani:

Biz bu yazımıza Ergani'deki ilk ve orta öğretimin eğitimin öğretimle ilgili sorunları üzerinde durup Ergani'de öğretmen hareketinin geçmişi ve bugünkü sorunlarını dile getireceğiz.

KÖY ENSTİTÜLERİNDEN BUGÜNE DİCLE İLK ÖĞRETMEN OKULU

Ergani'nin 4 km. güneyinde, Haşot Ovası üzerinde kurulmuş Dicle ilk öğretmen okulu vardır. Bu okul 1944 yılında kurulan, eski bir köy enstitüsüdür. Alanı 500 bin metre karedir. Her türlü olanaklara sahiptir. Bu okulun Doğuda belli bir önemi vardır. Doğunun tüm ilerici, devrimci öğretmenleri bu okuldan mezundur. 1. MC ve 2. MC dönemlerinde bu okul faşistlerce hitler kamplarını andırır bir hale geldi. O dönemde yüzlerce ilerici, devrimci öğrenci okuldan sürgün edildi ilerici devrimci öğretmenlerin evleri yağma edildi. Öğrencilerin çoğu işkencelerden geçirildi. Faşistlerin işkence odaları hâlen mevcuttur okulda. Okul yatılı olduğu için Doğunun tüm faşistleri burda barınıyorlardı. Burası ilerici, devrimcilere karşı faşistlerce bir üs olarak kullanılıyordu.

CHP ağırlıklı hükümet döneminde bu okula idareci ve müdür arandı ama can güvenliği olmadığı için kimse gelmek istemedi: Sonradan Ergani'nin yerlisi olan müdür, idareci ve öğretmenler atanarak kendi aralarında elbirliğiyle uyum içerisinde çalışarak bugün okulu eski saygın yerine oturtmuşlardır. Bu dönemde çeşitli görüşlerden öğrenciler olduğu halde hiçbir öğrencinin burnu kanamamıştır. Okulda 30 öğretmen, 400 öğrenci ve 38 işçi ve memur, saygı ve sevgi içerisinde eğitim - öğretimi en iyi şekilde sürdürmektedirler.

Öğretmen okulunda çalışan öğretmenler, öğrenciler, memur ve işçiler ve yine Ergani halkı kararlıdır bu okul bir daha MHP'li faşistlerin karargahı haline gelmeyecektir.

ERGANİ LİSESİ'NİN DURUMU

Ergani Lisesi'nde devrimci geleneği vardır. 12 Mart öncesi ve sonrası haklı olarak bir çok boykotlar ve eylemler yapmıştır. Ergani Lisesi öğrencileri. Halen 1500'e yakın öğrencisi 30'a yakın öğretmeniyle devrimci geleneğini sürdürmektedir. Türkeşçi faşist öğretmen ve öğrencilere yer yoktur Ergani Lisesinde.

Ergani Lisesi'nin Doğu'daki diğer lise ve orta öğretim kurumları gibi birçok sorunları vardır. Bu sorunları kısaca öz olarak şöyle özetleyebiliriz: Lisenin yetenekli, devrimci ahlâk ve eğitimi kavramış, idarecilik konusunda bilgisi becerisi olan idarecilere ihtiyacı vardır. Yine bina sorunu vardır. Ödenek, araç gereç sorunu vardır. Ve en önemlisi gelip geçici değil, kalıcı öğretmenlere ihtiyacı vardır.

ERGANİ ORTA OKULUNUN DURUMU

İsmi var Binası yok. Ergani de orta okulumuz vardır (!) orta okul için bina yapıldı. Mühendis bey sağlam (!) rapor verdi. Okul müdürü ve idareciler okulu teslim almadılar. Çünkü yapılan bina çürüktü, sağlam değildi. Bu gün bu binada eğitim öğretim yapılmamaktadır: yapılmasına da imkan yoktur. Binanın her tarafı çatlak ve çöküktür. Binanın yıkılması ve yeniden ortaokul yapımı için keşif yapılıp, ödenek beklenmektedir. Bugün ortaokul binası olmadığı için eğitim-öğretim ilkokulda sürdürülmektedir. İdareciler öğretmenler ve öğrenciler büyük sıkıntı çekmektedirler. Binanın suyu yoktur. Tuvaletleri doğru dürüst çalışmıyor, sınıflar öğrenci mevcuduna kafi gelmiyor. Her sınıfta 50-60 arasında hatta 60'dan fazla öğrenci bulunmaktadır. Öğretmenler kalıcı olmadıkları için büyük zorluklar çekilmektedir. 20'ye yakın öğretmen ise kafi gelmemektedir.

Orta okulunda araç-gereçlere, iyi bir binaya ivedi olarak ihtiyacı vardır. Ödenek ve diğer sorunlar da yeterli değildir.

İLK ÖĞRETİMİN DURUMU

Ergani'nin yetmişbeş köyünde okul vardır. Bu yetmiş beş köyün bir veya ikisinde elektirik vardır. Diğerlerinde elektirik yoktur. Bu köylerin yolları da çok bozuktur. 75 köy okulunda 250 ye yakın öğretmen görev yapmaktadır. Köy öğretmenlerinin bitip tükenmeyen sorunları vardır. Bu sorunları kısa ve öz olarak şöyle özetleyebiliriz:

Okul lojmanları ve okul binalarının çoğu ahşap kapı ve pencereleri kırıktır. Lojman ve binaların yapımı için ödenek yoktur. Okulların diğer ihtiyaçları için de ödenek hemen hemen hiç yoktur. Odun veya kömür yerine tezek yakılıyor. Okulların araç-gereçleri yetersiz olduğu gibi kimi okullarda yazı tahtası da yoktur. Altı-yedi öğretmene bir lojman düşmektedir. Çoğu okul ve lojmanlarda tuvalet dahi yoktur. Bu durumda özellikle bayan öğretmenler için büyük bir sorun oluyor.

Öğretmen ihtiyacı mevcut okullara göre normal sayılabilir. Tayin ve atamalar dengesiz (daha açıkçası torpilli) yapılmaktadır. 17-18 yıllık öğretmenler en ücra köylere verilirken yeni stajyer öğretmenler merkez köylere veriliyor. Bu da öğretmenler arasında huzursuzluk yaratıyor. 17-18 yıllık öğretmenler çocuklarını orta okullara gönderemiyorlar.

Kısa ve öz olarak şunu söyleyebiliriz. Milli Eğitim Teşkilatının keşmekeşliği her alanda kendisini gösteriyor. En basit örneği: Pamukkale denilen köye iki öğretmen veriliyor ama Pamukkale diye bir köy yok.

Genel olarak Doğuda, özel olarak da Ergani'de yıllardan beri köy öğretmeni ile yoksul emekçi başbaşa bırakılmıştır, bırakılıyor.

Ergani'de dört adet merkez ilkokulu vardır. Bunlardan biri onarım halinde olduğu için diğerinde de ortaokul eğitim öğrenimi sürdürüldüğünden iki okulda Eğitim-öğrenim sürdürülmektedir. Bu iki okulda üçlü eğitim-öğrenim sürdürüyor. (Sabah-Öğleci-Akşamcı) Böyle olunca da Eğitim-Öğretimin Normal bir şekilde sürdüğünü söyleyemeyiz. Teneffüsler 5 dakikadır. Öğrenciler çişlerini bile edemiyorlar ayrıca ücret konusunda da öğretmenler mağdur olmaktadırlar. Sekiz saat ücret alması gereken öğretmenler üç saat ücret almaktadırlar. Merkez ilkokullarında 125 öğretmen görev yapmaktadır.

Merkez ilkokullarının sorunları yeterli sayıda Bina, Araç-Gereç ve ödenekler'dir.

TÖS'DEN BUGÜNE ÖĞRETMENLER

Ergani'de öğretmenler genel olarak antifaşist, antişovenist olup, ilerici, devrimcidirler.

Burhan Turgut (İlk Öğretim Müfettişi), Enver Atılgan (İnkılap İlkokulu öğretmeni), Yaşar Hekimoğlu (ortaokul öğretmeni), Yavuz Yavuz (Atatürk İlkokulu Müdürü). Yavuz Yavuz'dan başka bu öğretmenlerin tümü demokratik öğretmen hareketinin içindedirler.

TÖS döneminde Enver Atılgan Ergani TÖS Şube Başkanı ve TÖS Bölge Temsilcisiydi. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun tüm il ve ilçelerdeki demokratik öğretmen hareketi Ergani TÖS Şubesinden yüklendiriliyordu. Türkiye Demokratik öğretmen hareketinde, Erganili öğretmenlerin belli bir yeri saygınlığı vardır.

Bugün Ergani'de birçok Demokratik kitle örgütünün yanında TÖB-DER Şubesi de vardır. 300'e yakın üyesiyle saygın bir örgüttür. Ancak TÖB-DER Genel Merkezinde olduğu gibi Ergani'de de iyi bir yönetimin sancıları çekilmektedir. Kendi içinde uyumlu, demokratik kitle örgütlerinde çalışmış, demokratik öğretmen hareketini işçi sınıfının savaş yoluna sokacak bir yönetimin oluşması ivedi bir görevdir. Çıkış yolu da budur. Erganili öğretmenler böyle bir yönetimi işbaşına getirecek, güçte ve kararlılıktadırlar.

M. YUSUF ERGANİ

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Geçtiğimiz günlerde faşistlerin iki gün peşpeşe iki CHP yöneticisini öldürdükleri ilimiz. - Bir sayı. 2) Zaman zaman, seyrek olarak - Kırmızı. 3) Donatma ile bezeme ile ilgili. 4) Tersi, Anadoluda hala - Açıkça, göz önünde. 5) Bir nota - Tersi, od. 6) Sonuna dek (eski dil). 7) Futbolda topa uzun vuruş - Hıristiyanlığın simgesi - Tersi, hekimlik künvanı. 8) Acıklı - Bir emir. 9) Bir edat - Göre. 10) İspirto da denilen sıvı madde - Bir harfin okunuşu.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Geçen gün 23. genel kurulu toplanan, işçi sınıfının en dövüşken kesimini bünyesinde toplamış sendika - Karadenizlilerde bir ünlem. 2) Tersi, otlak - Avrupa ile Asya arasında bir sıradağ. 3) Bir şarkıda her kıtadan sonra yinelenen parça. 4) Tekelci sermayenin ileri gelen örgütlerinden biri - Genişlik - Tersi, şaşkınlıkla sorulan soru. 5) Dizi - Bozma, dokunma. 6) Asya'da bir göl - Olan, kendinde bulunan. 7) Faşistlerin grup halindeki ya da tek tek kişilere karşı sık sık giriştikleri eylem. 8) Tersi, eski olmayan - Bir nota. 9) Beşiktaş cankırımının girişildiği yer. 10) Vilayet - Sodyumun simgesi - Eşit.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Necatigil. 2) Alabama - An. 3) Zenaat - PKİ. 4) İm - rsA - İlk. 5) St - Haraç. 6) Muamma - Akı. 7) anatnaT. 8) Erika - rS. 9) Sauna. 10) İdealizm.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Nazizm - Eti. 2) Elem - UAR. 3) Can - Saniye. 4) Abartmak. 5) laaS - MTA. 6) İmtihan - Si. 7) Ga - Araz. 8) piratsuM. 9) Laklak. 10) nikçıB - At.

VİETNAM KOMÜNİST PARTİSİ 50. YIL TEZİNİ YAYINLADI

1980 yılında 50. kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlanan Vietnam Komünist Partisi, yıldönümü tezlerini yayınlandı.

Vietnam Komünist Partisinin tezlerinde, Vietnam halkının 1929 - 1931, 1936 - 1939 ve 1940 - 1945 yıllarındaki devrimci çıkışları, Ağustos devriminin de gerçekleştirilmesi anlatıldı ve Fransız ve ABD'li saldırganlara karşı 30 yıllık savaşlardan sonra ülkenin birlik ve ulusal kurtuluşa kavuştuğu ve sosyalizm yoluna girdiği belirtildi.

Tezlerde, Vietnam halkının maocuların saldırısını da başarıyla gerilettiğini belirtildikten sonra şöyle deniyor: «Marksizm - Leninizm, yurtsever işçi hareketi ile birlikte Vietnam Komünist Partisi'nin üzerinde kurulduğu bir temel oldu. Partinin kuruluşunun 50. yılına hazırlanırken, komünistler, işçi sınıfı, Vietnam halkı gururla geçilen yola bir göz atarak deneyimlerini değerlendiriyor, devrimci ruhu güçlendiriyor ve sosyalizmin kuruluşunda ve sosyalist yurdun savunulmasında yeni başarılar elde ediliyor.»

Yayınlanan tezlerde, Vietnam ile sosyalist ülkeler arasındaki işbirliğine değinildikten sonra, Pekinli yayılmacıların ve hegemonyacıların saldırılarına karşı partinin ve tüm halkın yurtseverlik ruhunu güçlendirmeleri ve sosyalizmin kazanımlarını korumak için her zamankinden daha hazırlıklı olması gerektiği vurgulanıyor.

Marks ve Engels'in yapıtları 100 ciltte toplanıyor

Dış Haberler Servisi — Demokratik Almanya'nın başkenti Berlin'de, Marks ve Engels'in davasının araştırılması konularına adanan sempozyum yapıldı.

Sempozyumda, Marks ve Engels'in 100 ciltte toplanması planlanan tüm yazılarının ilk 30 cildinin 1985 yılında tamamlanacağı açıklandı. Şimdiye dek yayınlanan ilk 10 cildin yanısıra gelecek yıl da 3 cilt yayınlanacak.

Sempozyumda, SBKP ve ASBP Merkez Komitelerine bağlı Marksizm - Leninizm Enstitüleri uzmanları, yayımlama çalışmaları hakkında görüş alış - verişinde bulundular.

İRAN: "PETROL FİYATININ DÜŞÜK TUTULMASI TEKELLERE YARIYOR"

Tahran, (ANKA) — İran Petrol Bakanlı Ali Ekber Moinfar, petrol fiyatlarının düşük tutulmasının, büyük petrol şirketlerinin işine yarayacağını söyledi.

Uluslararası büyük petrol şirketlerinin, varil başına 11 dolara kadar kazanç sağladıklarını söyleyen Moinfar, bu nedenle, İran, Libya, Cezayir ve Nijerya'nın OPEC Bakanlar Konseyi Toplantısı'ndan önce petrol fiyatlarını artırdıklarını belirtti.

Petrolün önemli bir hammadde olduğunu ve birgün tükeneceğini belirten Moinfar, tüm ülkelerin petrolü tasarruf önlemleri ile kullanmaları gerektiğini söyledi. OPEC'in bugün her zamankinden güçlü olduğunu belirten İran Petrol Bakanı Ali Ekber Moinfar, buna karşılık üye ülkeleri, gelişmekte olan ülkelere daha fazla yardım yapmaya çağırdı. Moinfar, gelişmekte olan ülkelerin yalnızca yüksek petrol fiyatlarından değil, gelişmiş ülkelerden ithal ettikleri malların fiyatlarının artmasından da zarar gördüklerini söyledi.

DSF 1980 YILINI SENDİKAL HAKLAR İÇİN SAVAŞIM YILI İLAN ETTİ

● DSF Genel Sekreteri Pastorino, yeni yıl mesajında, dünya çapında sendikal eylembirliğinin yeni yılda yükseleceğini umduğunu söyledi

Dış Haberler Servisi — Dünya Sendikalar Federasyonu, 1980 yılını, sendikal haklar yılı ilan etti. Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Enrico Pastorino, yen iyıl mesajında, dünya emekçilerini ve halklarını sendikal haklar uğrunda 1980 yılında aktif eyleme çağırdı ve 1980 yılının DSF tarafından sendikal haklar uğrunda savaşım yılı ilan edildiğini duyurdu. Enrico Pastorino, 1980 yılında özellikle, ekonomik ve politik istemlerin gerçekleştirilmesi, uluslararası sendikal hareketin birliği ve dayanışmasının, .uluslararası mesi için sendikal eylemlerin yoğunlaştırılmasını istedi. Pastorino, önümüzdeki dönem içinde, ekonomik ve sosyal sorunlar konusunda geniş bir işbirliği amacıyla DSF ile diğer uluslararası ve ulusal örgütler arasında eylembirliğinin kurulacağını umduğunu da sözlerine ekledi.

Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri Enrico Pastorino, Dünya Sendikalar Federasyonu'nun, bu belirtilen doğrultularda elinden gelen tüm çabayı harcayacağını belirtti.

SOVYET KÖYLÜLERİ YENİ KÖYLERİNİN PROJESİNİ KENDİLERİ SEÇECEK

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği'nde, köylerin modernleştirilip yeni köyler kurulması programının bir parçası olarak yeni köy projeleri onaylandı. Herhangi bir köy topluluğu, bu projeler arasından birini kendisi için seçebilecek. Moskova'da toplanan Sovyetler Birliği Mimarlar Birliği tarafından onaylanan projeler, yeni kurulacak köyler sayesinde, Sovyet köylüsüne yeni olanaklar götürmeyi amaçlıyor. Sovyetler Birliği'nde, kentlerdeki yaşam olanaklarını tamamen köylere de taşıyabilmek için eski köylerin yerine sürekli olarak modern yerleşim yerleri yapılıyor.

Köylerdeki inşaat işlerini ele alan Sovyet Mimarlar Birliği'nin Genel Yönetim Kurulu toplantısında onaylanan projeler arasından her köy topluluğunun edineceği yeni köyün projesini seçebileceği ve ayrıca, köy projeleriyle birlikte hazırlanan ev projeleri arasından her köylü ailesinin de yeni konutunun projesini seçebileceği açıklandı.

Angola Devlet Başkanı'nın Sovyetler Birliği ziyareti sona erdi

SSCB-Angola bağımsızlık savaşımlarını desteklemeyi sürdürecekler

Dış Haberler Servisi — Angola Devlet Başkanı ve MPLA Elek Partisi Genel Sekreteri Dos Santos'un Sovyetler Birliği'ne yaptığı resmi dostluk ziyaretinin sonuçlarına ilişkin ortak açıklamada, iki ülkenin Afrika'daki bağımsızlık ve özgürlük savaşımlarını desteklemeyi sürdürecekleri belirtildi ve kıtadaki ırkçı ve sömürgeci kalıntıların tamamen temizlenmesinden yana oldukları açıklandı. Ortak açıklamada, Batılı ülkelerin ırkçı Güney Afrika ile sürdürdükleri işbirliği kınandı. Açıklamada ayrıca, iki ülkenin Ortadoğu'da kalıcı ve adil bir barıştan yana oldukları belirtilerek Mısır - İsrail ayrı anlaşmasını kınadıkları bildirildi. İki ülke, NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni ABD füzeleri yerleştirme kararını protesto ettiler ve ayrıca Çin'in saldırgan dış politikasını kınayarak Güneydoğu Asya halkları ile dayanışmalarını dile getirdiler.

Açıklamada, görüşmeler sırasında tarafların tüm konularda tam bir görüş birliğine vardığı bildirildi. İki ülke halkları ve SBKP ile MPLA Elek Partisi arasındaki ilişkilerin daha da güçlendirilmesi kararının alındığı görüşmelerde, bazı işbirliği ve yardımlaşma anlaşmalarının imzalandığı belirtildi.

Dimitrov 46 yıl önce Leipzig'de nazileri kendi mahkemelerinde yenilgiye uğratmıştı

● EINSTEIN DİMİTROV İÇİN YÜRÜTÜLEN KAMPANYA SIRASINDA, AVRUPA'NIN ÇOKTAN GEÇEN BARBARLIK GÜNLERİNE GERİ DÖNMESİNİ ENGELLEMEK İÇİN, İNSANLIĞA VE POLİTİK ÖZGÜRLÜKLERE SAYGI DUYAN BÜTÜN KİŞİLERİ EYLEME ÇAĞIRIYORDU

● Dimitrov'un yargılanması sırasında, onunla uluslararası dayanışma amacıyla gelişen hareket içinde dünyada ilk antifaşist cephe kendiliğinden oluştu.

Dimitrov; biz komünistler Galile'den geri kalmayarak diyoruzki dünya yine dönüyor

George Dimitrov, Nazi Almanyası'nın Meclis binasının yakılmasına karıştığı gerekçesiyle Leipzig'de yargılandı. Enternasyonalist dayanışma ve kişisel yetenekleriyle tüm suçlamaları çürütüp faşizmin insanlık düşmanı yüzünü sergileyen Dimitrov 23 Aralık 1933'te serbest bırakıldı.

Dimitrov, 16 Aralık 1933'teki ellialtıncı duruşmada son savunma konuşmasını yaptı. Savunmasında faşizme ve emperyalist savaşa karşı bütün emekçilerin tek cephe oluşturmasına ilişkin Komünist Enternasyonal programını savundu ve faşizm öncesi Almanya'nın ekonomik ve politik durumunu inceledi. Dimitrov suçlamaları reddederek suçsuz olduğunun kabul edilmesini ve asıl suçluların cezalandırılmasını istediği, ancak mahkeme başkanı tarafından yarıda kesilen konuşmasında şunları söyledi: «17. yüzyılda, bilimsel fiziğin temelini yaratan Galile engizisyon mahkemesine çıkarılmış ve ölüme mahkum edilmek için yargılanmıştı. Galile derin bir inanç ve kesinlikle şöyle haykırmıştı: «Ve herşeye karşın dünya yine dö[illegible]r.» Ve bu bilimsel durum daha sonra bütün insanlığın malı oldu. Şimdi biz komünistler, yaşlı Galile'den hiç de geri kalmadan diyebiliriz ki ve herşeye karşın o dönüyor.»

27 Şubat akşamı Hitler Almanyası'nda Reichtag binasından alevler fışkırıyordu. Olay yerine gelen Goering, gazeteciler önünde komünistleri suçluyordu. Reichtag yangınından hemen sonra yapılan resmi açıklamalarda, bu yangının, iç savaşı başlatmak için komünistlerin «ateş işareti» olduğu iddia ediliyordu. Nazilerin bu pvovokasyonu, hem Alman işçi ve demokratik hareketine bir darbe indirmeyi, hem de bu vasıtayla Weimar burjuva demokratik cumhuriyetini yıkıp faşist diktayı kurmaya hedefliyordu. Bu amaçla, olayla ilgili olarak Alman Komünist Partisi Başkanı Thaelmann da dahil olmak üzere 18 bin komünist ve çok sayıda antifaşist tutuklandı.

9 Mart günü üç de Bulgar vatandaşı tutuklanıyordu. Bunlar, Komünist Enternasyonal Büro Başkanı Georgi Dimitrov, Bulgar Komünist Partisi Politik Büro üyeleri Blagoi Popov ve Vassili Tanev'di. Hitler, Goering ve Goebbels sevinç içindeydiler. Üç Bulgar ile, komünist olarak gösterilen Hollandalı Marinus Van der Lubbe ve Reichtag'taki komünist milletvekillerinin başkanı Togler, Reichtag yangınıyla suçlanarak yargılandılar.

Bazı polis komiserleri Reichtag yangınında komünistlerin suçluluğunu «kanıtlamak» için «belgeler» oluşturmaya ve tanıklar «bulmaya» başladılar. Bu tanıkların derhal beyni yıkanıyor ve böylece davada son derece uysal olmaları sağlanıyordu. Bu uygulamalar sadece sözde tanıklara değil aynı zamanda sanıklara da uygulanıyordu; sanıkların direnişleri yıkılmaya çalışılıyor, kendileri özel bir «maddesel ve tinsel rejim»e tabi tutuluyorlardı. Dimitrov, hapishanede kendisine verilen soruşturma kağıdında tutuklanma nedenini soran soruya, «Emekçi Alman halkı ve onun öncüsü ve AKP'ye karşı korkunç bir nasyonel-sosyalist provokasyon» diye yazmıştı.

Bu olaylar bütün dünyada büyük tepkilerle karşılandı. Nazilerin maskesini düşürüp sanıkların suçsuzluğunu kanıtlamak için oluşan harekete komünistler ve sosyal-demokratların yanısıra çok çeşitli politik görüşlerde olan kişiler, demokratlar, pasifistler ve hıristiyanlar dahi katılıyordu. Nazi Almanyası'ndan kovulan çağımızın en büyük fizikçisi, Einstein «Avrupanın çoktan geçen barbarlık günlerine geri dönmesini engellemek» için insanlığa ve politik özgürlüklere saygı duyan bütün kişileri, eyleme davet ediyordu. FKP, dünyaca tanınan yazarları Henri Barbusse ve Romain Rolland'ı da bu davaya kazandırıyordu. Sovyet gazetesi Pravda Avrupa'nın rotasında elinde meşaleli kundakçıların dolaştığını bildiriyordu. Politikanın dışında kalanlar bile şu soruyu kendi kendilerine sormadan edemiyorlardı: Bu yangın kimin işine geliyor? En cesur gazeteler yangının naziler tarafından çıkarıldığını belirtmekten geri kalmıyordu. Lord Marla'nın başkanlığında, faşist terörün kurbanlarına Uluslararası Yardım Komitesi kuruldu. Alman antifaşist hareketi de «Kara kitap» adlı antinazi eseri bastırarak nazilere karşılık verdi. Eser, derhal 15 dile çevrildi ve okuyucu sayısı rekor sayılacak kadar çok oldu.

Alman nasyonel-sosyalizmine yeni bir darbe de, seçkin demokrat hukukçulardan oluşan Uluslararası Anket Komisyonu'nun, Eylül'de Londra'da düzenlediği «karşı-dava» oldu. Davanın merkez kişisi Kral'ın danışmanı olan Denis Noel Prit'di. Komisyon, değişik partilere bağlı olan bir kaç Alman politik adamını hukuk kurallarına kesinlikle uyarak sorguya çekti. Sonuçta tutuklanan komünistlerin suçsuz olduğu asıl suçluların ise nazi çevrelerinde aranmaları gerektiği ilamda açıklandı.

Van der Lubbe ve diğerlerinin davası 21 Eylül 1933'te Leipzig'de başladı. Bu davada naziler komünistler için darağacı kurmayı umuyorlardı. Dimitrov bu hayallerin hepsini yıkarak, yargılamayı, dünya önünde faşizmi açıklayan ve suçlayan bir kürsü yaptı. Bu davada Dimitrov, bütün dünyada anti-nazizmin kahramanı ve en popüler kişisi oldu. Ona «Bulgar aslanı» ismi takılmıştı. O, Üçüncü Reich'ın bütün sistemine karşı bu eşitsiz savaşı kazandı. Mahkemede cesur tutumuyla dünya proletaryasının ve bütün antifaşistlerin kahramanı, faşizme karşı savaşımın simgesi oldu. Dimitrov büyük bir cesaret ve alışılmamış bir söz ustalığıyla komünistlere karşı yöneltilen suçlamaları geri çevirmeyi başardı. Uzmanların, polis komiserlerinin, gazetecilerin, Reichtag'daki nazi milletvekillerinin ve en canilerin yalancı tanıklıklarını ortaya koydu. Mahkemeye yönelttiği sorular en deneyimli savcıları ve yargıçları bile ürpertti. Mahkeme, nazi bakan Goering ve Göbbels'in tanıklıklarına başvurmak zorunda kaldı.

23 Aralık 1933 günü komünist tutuklular «delil yetersizliğinden» beraat ettiler. Davanın yenilgisi ve komünist tutukluları koruyan dünya çapında geniş hareket karşısında Hitler nazilerinin umdukları ölüm cezalarını veremediler. Nazi provokasyonunun tek kurbanı Van der Lubbe oldu.

Dimitrov'a yöneltilen iddianame aracılığıyla, mahkeme, faşizmin ahlaksal yanını ve insanlığa karşı bir tehdit olduğunu gösterdi ve bu kara vebaya karşı birleşmenin gerekliliğini ortaya koydu. Bu mahkeme sırasında dünyada ilk antifaşist cephe kendiliğinden oluştu ve bu da, faşizme ve savaşa karşı savaşta hiçbir dinsel ya da politik ayırım yapmadan bütün antifaşistlerin birleşmesi için olanak hazırladı. Dava aynı zamanda, dünya komünist hareketinin en seçkin kişilerinden biri olan Dimitrov'un kişisel yeteneklerini de ortaya koydu.

Çin önümüzdeki yıl kıtalararası füzelere sahip oluyor

New York, (A.A.) — Çin'in önümüzdeki yıl ya da en geç 1981'de, Kıtalararası Balistik füzelere (ICDM) sahip olacağı, Amerika'da çıkan «Newsweek» Dergisi tarafından öne sürüldü. Çin bu füzeler sayesinde, Sovyetler Birliği topraklarındaki herhangi bir hedefi vurabilme olasılığını eline geçirecek.

Amerikan Haber Alma örgütleri kaynaklarına dayandırdığı haberinde, dergi, Çin'in elinde halen kısa ve orta menzilli nükleer füzeler bulunduğunu belirtti.

Yunanistan'da faşistleri hapisten kaçırmak için 8 girişim oldu

Dış Haberler Servisi — Yunanistan'da aralarında Papadopulo ve İoannidis'in de bulunduğu faşist Albaylar Cuntası'nın 8 şefini hapisten kaçırmak için son 4 yılda 8 tane başarısız girişim yapıldığı açıklandı. Koridallos Cezaevi'nin emekliye ayrılan müdürünün Yunanistan basınına yaptığı açıklamaya göre, faşist liderleri kaçırmak için çok ayrıntılı planlar hazırlandı ve bunlar ortaya çıkarıldı. Ancak hükümet sözcüsü gazetecilerin bu konudaki sorularını yanıtsız bıraktı.

Nikaragua kalkınmayı Somoza'nın borçlarından önde görüyor

Dış Haberler Servisi — Nikaragua Maliye Bakanı Joaquin Cuadra Chamorro, Nikaragua Hükümeti için, ülkedeki kuruculuk çalışmalarının Somoza'nın aldığı dış borçları ödemekten daha önemli olduğunu açıkladı. Chamorro, Somoza'nın devrimci hükümete «miras» bıraktığı 1 milyar 600 milyon dolarlık dış borcun hükümet tarafından ödenmeye çalışıldığını, ancak bu konuda gerekli kolaylıkların gösterilmesini istedi. Somoza'nın borç aldığı 60 yabancı bankanın temsilcileriyle ödeme kolaylıkları konusunu görüştüğü Meksiko'da bir açıklama yapan Chamorro, görüşmelerde bazı olumlu gelişmeler olduğunu söyledi.

MACARİSTAN SİP VE YUNANİSTAN KP ABD FÜZELERİNİ KINADI

Dış Haberler Servisi — Macaristan Sosyalist İşçi Partisi ve Yunanistan Komünist Partisi, NATO'nun Batı Avrupa'ya ABD'nin yeni ölüm füzeleri yerleştirme planını kınadılar. Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Florakis'in başkanlığındaki YKP delegasyonunun Macaristan'a yaptığı ziyaret sonunda yayınlanan bildiride, NATO'nun yeni ölüm füzesi planının yumuşamayı tehlikeye attığı vurgulandı ve kıtadaki güç dengesini bozacağı belirtildi.

Dünya turu

● İTALYA'daki neofaşist Kurucu-Sağ-Ulusal Demokrasi Partisi, kendini lağvettiğini açıkladı. Partinin dağıtılması kararında, seçim sonuçlarının partiyi «politik çıkışlar için yeni yollar aramak zorunda» bıraktığı belirtiliyor.

● GEN. ALEXANDER Haig, Cumhuriyetçi Parti'den ABD Başkanlığına adaylığını koymayacağını açıkladı. Haig, uzun ve etraflı şekilde düşündükten sonra, başkanlığa adaylığını koymasının kendisi için bu zamanda uygun olmayacağı sonucuna vardığını söyledi.

● PAKİSTAN'daki askeri hükümetin üniversitelerdeki protestolar nedeniyle öğrenci derneklerini kapatmayı düşündüğü açıklandı.

● POLONYA'nın Taş Kömürü Enstitüsü uzmanları taş kömüründen sıvı yakıt elde etmek için yeni bir yöntem geliştirdiler. Bu yöntemle 100 kilo kömürden 64 kilo sıvı yakıt, 21 kilo yarımamul kok ve 5 kilo çeşitli kimyasal madde elde ediliyor. Bu tür yakıtın elektrik santrallerinde kullanılmasıyla hem daha çok enerji elde edilebilecek, hem de çevre kirlenmesi azaltılabilecek.

Salvadorlu gerillalar 102 ülkede açıklama yapmak istiyor

El Salvador'da Güney Afrika Büyükelçisi Archibald Gardner'i üç hafta önce kaçıran gerillalar, isteklerinin 15 Ocak tarihine kadar yerine getirilmemesi durumunda Büyükelçiyi öldüreceklerini söylediler. Büyükelçiyi kaçıran «Farabundo Marti Kurtuluş Kuvveti», elçinin serbest bırakılması için örgütlerinin hazırladığı bir bildirinin El Salvador da dahil olmak üzere 102 ülkede yayınlanmasını istediler.

● AMERİKA'nın çeşitli kesimlerinde, dün 24 saat içinde meydana gelen 10 ayrı uçak kazasında 24 kişi öldü.

● İSVEÇ Merkez İstatistik Dairesi'nin yayınladığı verilere göre Kasım ayında işsiz sayısı 76 bini buldu. İşsizlik özellikle kadınları etkiliyor. Kısa zamanda 4 bin kadın işsiz kaldı.

● DANİMARKA'da da işsiz sayısı 130 bini buldu. Bunların üçte ikisini kadınlar oluşturuyor.

● İTALYAN polisi, dört ay önce kaçırılan ve o zamandan beri kendilerinden haber alınamayan pop şarkıcıları Fabrizio de Andre ile kız arkadaşı Dora Gezzi'nin serbest bırakıldıklarını açıkladı.

● FRANSA'da iki kamyon şoförünün, sahte kimlik ve plakalarla, 8.7 milyon lira değerinde, 25 bin şişe şampanya çaldıkları bildirildi.

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Bir olayın ortaya koydukları ve CHP-MHP-TİKP

Kahramanmaraş katliamından, bu tüyler ürpertici soykırımından bu yana, tam bir yıl geçti. Evet, bu tüyler ürpertici soykırımının üstünden tam bir yıl geçti geçmesine(!) Ama, olayın insanlık dışı yanı, insanların bilincinde toptaze duruyor, ve çoluk çocuk, yaşlı-genç, kadın-erkek ayrımı yapmaksızın, 100'den fazla yurttaşımızın canını alan bu insanlık dışı vahşeti düzenleyenlerin, faşist parti ve onun yan kuruluşları olduğunu, görmeyen kör ve duymayan sağır kalmadı.

Katliamın birinci yıldönümünde, 21 Aralık 1979 tarihinde, Kahramanmaraş'ta sıkıyönetim komutanı, vali, emniyet müdürü ve kimi siyasi partilerin katıldığı bir toplantı yapılıyor ve bu toplantıya siyasi partilerden AP, CHP, MSP, MHP ve TİKP katılıyor. Toplantının konusu, «Kahramanmaraş'ta asayişi sağlamak» ve de bu amaçla, «Siyasi partiler arasında işbirliğini gerçekleştirmek» amacı oluşturuyor.

Toplantıdan sonra yapılan açıklamada, toplantıya katılan siyasi partilerin «Kahramanmaraş'ta asayişin sağlanmasında işbirliği yapmaları konusunda tam bir görüş birliği içinde oldukları» belirtildi.

Bu toplantı, gerek amaçları ve gerekse sonuçları açısından, demokrasi güçleri için, ders alınması gereken çok önemli bir olaydır. Birinci olarak, Kahramanmaraş soykırımından MHP'nin başrolü oynadığı bu denli açık iken, AP, CHP, MSP ve TİKP, MHP ile aynı masaya oturabiliyor ve bu partiler, «Kahramanmaraş'ta asayişin sağlanması» için, faşist parti ile anlaşabiliyor, onunla işbirliğini kabullenebiliyor ve de onu aklayabiliyorlar.

Bu nasıl oluyor? Önce, faşist partiyi aklayan ve bu toplantıya katılan üç partinin; yani AP, MSP ve TİKP'in tavrının olağan bir davranış olduğunu belirtmek gerekir. AP, daha önceleri de çok söylendiği ve bilindiği gibi, emperyalist odakların ve onların yerli işbirlikçilerinin, kodaman sermayenin politik örgütüdür; bu nedenle de, AP ve onun başları, faşist partiyi, onun gizli-açık yan kuruluşlarını, dolaylı ya da dolaysız örgütleyenlerdir, örgütlenmesine izin verenlerdir...

TİKP'e gelince, TİKP, NATO'nun son üyesi Pekin siyasetinin, antikomünizmin, antişovenizmin, COMECON'a karşı AET savunuculuğunun ve dünya çapında barış, toplumsal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin başdüşmanı emperyalizmin temel güçlerinden birisini oluşturan Maocu'luğun Türkiye temsilcisidir. Ve bu nedenle TİKP'in, Türkiye'de emperyalizmin, işbirlikçi kodaman sermayenin açık faşist bir diktatörlüğü dayatmak amacıyla örgütlediği MHP ile aynı masaya oturması ve onunla uzlaşması, hiç de şaşırtıcı değildir.

Pekl, bu olaya bakarak, düşünmesi ve ders çıkarması gerekenler yok mudur? Vardır elbet... «Sol»culuk adına, hızlı devrimcilik adına hareket edenler(!) Ama en ilkesel konularda yalpalayanlar, Maocu'luk konusunda kararsız olanlar, artık fesleri̇ni önlerine koyup, şöyle bir düşünmelidirler...

AP'nin, MSP'nin ve TİKP'in eli kanlı MHP ile aynı masaya oturması, onunla uzlaşması ve onu aklaması, doğaldır ve bu olayın şaşırtıcı bir yanı yoktur. Peki ama ya CHP'ye ne demeli? CHP'nin Kahramanmaraş'ta faşist parti ile «asayişi önleme» adı altında aynı masaya oturması onunla uzlaşması, nasıl açıklanabilecektir?

CHP'ye «Uyanın artık uyanın» diye seslensek, bir ses gelir mi acaba? Hiç sanmam. Ama yine de söyleyelim. Eğer demokrasi güçlerinden, Türkiye halkından, CHP tabanından utanmıyorsanız, MHP'li caniler tarafından katledilen CHP'li yurtseverlerin daha soğumamış olan cesetlerinden, kurumayan kanlarından utanın... Sizi utanmazlar sizi...

MADEN-İŞ GENEL KURUL BİLDİRİSİ

Metalürji işçileri bunalımın sonuçlarına boyun eğmeyecek

● 23. Genel Kurul'dan sonra yayımlanan kapanış bildirisinde "Enternasyonal" marşı yüzünden yürütülen provokasyonlar da sert bir dille yanıtlandı ve "hiç kimse işçi sınıfı kadar enternasyonalist ve ulusal olamaz" dendi

Haber Merkezi — Maden-İş Sendikası'nın 23. Genel Kurulu çalışmalarını tamamladıktan sonra bir kapanış bildirisi yayınladı. Bildirgede Genel Kurul'un bir değerlendirmesi yapıldı ve Genel Kurul'un sınıf ve kitle sendikacılığında, demokrasi savaşımında önemli kazanımlar getirdiği belirtildi. Enternasyonal marşı üstüne gericilik güçleri tarafından yürütülen provokatif saldırıların da sert bir dille yanıtlandığı kapanış bildirisini bir belge değeri taşıdığı için aynen sunuyoruz:

«19 Aralık 1979 günü başlayan 23. Olağan Merkez Genel Kurulumuz 4 gün süresi boyunca yaptığı yoğun çalışmalarını sonuçlandırdı.

Tüm Türkiye Maden-İş Sendikası üyelerinin demokratik katılımı ve özgür iradeleri sonucu seçilen delegasyondan oluşan Genel Kurulumuz, Genel Kurula katılan ya da başarı ve dayanışma mesajlarını ileten yüzden fazla dost kuruluş ve kişiler ile birlikte antifaşist, antitekel bir platform oldu.

Genel Kurulumuz, Kahramanmaraş kitle kırımının birinci yılını doldurduğu, DGM Yasa Tasarısının tezgahlandığı günlerde toplandı. TİP, TSİP, CHP temsilcileri, demokratik kitle örgütlerinin, ilerici kadın ve gençlik hareketinin, meslek örgütlerinin temsilcileri, Genel Kurula en geniş şekilde katıldı.

«Faşizme geçit vermeyeceğiz» diyen demokrasi güçleri kararlılıklarını bir kez daha belirttiler.

Antifaşist savaşımın, bu savaşımın içinde yer alan tüm kişi ve kuruluşların en geniş bir cephede toplanmasıyla olanaklı olacağını vurguladılar. Yurtsever, demokrat CHP'li parlamenterler, kongremize ilettikleri dayanışma mesajları ve Genel Kurulumuza gelerek yaptıkları konuşmalarla, DGM ve diğer baskı yasa tasarılarına karşı olanca güçleri ile karşı koyacaklarını belirterek, antifaşist savaşımın parlamentoda da yürütüleceğini vurguladılar.

Genel Kurulumuz, tüm demokrasi güçlerinin antifaşist savaşımdaki bu kararlılıklarını «Faşizme Geçit Yok!», «Birleş Ulusal Demokratik Cephede!» belgileri ile karşıladı.

Genel Kurulumuz, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve diğer yönetici arkadaşlarının derhal serbest bırakılmasını, kapatılan TÜS-DER, Genç-Öncü, İOD, İKD, İLD'nin gün geçirilmeksizin açılmasını ve demokratik kitle örgütleri ve yurtseverler üzerindeki baskıların kaldırılması istemini vurguladı.

Bu Genel Kurulumuz, yüzbinlerce işçi ve emekçinin, tekellerin artan saldırılarına karşı kazanımlarını korumak ve ilerletmek için giriştikleri savaşımın, toplusözleşmelerin yoğunluk kazandığı bir dönemde yapıldı. Maden-İş, tekelci sermayenin saldırgan örgütü MESS'e karşı 90 bine yakın üyesi ve tüm gücü ile bu savaşımda öncü olarak yerini alıyor.

Genel Kurul süresi boyunca antitekel savaşımın daha yığınsal ve daha örgütlü olarak yapılmasına ilişkin alınan kararlar, MESS'e, tekellere karşı yürütülen kavgadaki başarının koşullarını gösteriyor.

Genel Kurulumuz, ekmek için savaşımın faşizme karşı savaştan ayrılamayacağı bilinciyle, «DGM'ye de, MESS'e de geçit yok» belgisini ve bu belgilerin önemini vurguladı.

Bu Genel Kurulda Maden-İş'in sendikal hareket içerisindeki önemli ve ağırlıklı yeri, sadece Genel Kurul üyeleri tarafından değil, Genel Kurula katılan tüm sendika ve demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri ve sözcülerince de vurgulandı.

Başta DİSK'e bağlı sendikaların büyük çoğunluğunu oluşturan sendika başkanları ve temsilcileri olmak üzere, tüm demokratik kuruluşlar bu gerçeği ifade ederlerken, çağrılı olmalarına karşın, böylesine geniş antifaşist, antitekel bir platform niteliğindeki Genel Kurul'da bulunmayan DİSK yönetiminin tavrını üzüntüyle karşıladıklarını önemini vurgularken, DİSK'te savaşkan birliğin sağlanması için örgüt olarak üzerine düşen görevleri eksiksiz yerine getireceğini ve bu konudaki çabalarını ardıcıl olarak sürdüreceğini karar altına aldı.

Genel Kurulumuzda, sendikamızın çeşitli alanlarda sürdüreceği politikayı belirleyen «Temel politika ve eylem bildirgesi» ile bu bildirge temelinde «Güncel Görevlerimiz» belgileri, tüm diğer kararlarda olduğu gibi oybirliği ile karar altına alındı.

Antiemperyalist, antifaşist, antitekel ve antişoven savaşımın daha da yükseltilmesi temelinde karara bağlanan hususlar, örgütümüzü önümüzdeki dönem savaşımlarda daha güçlü kılacaktır.

Genel Kurulumuz, tüm demokrasi güçleri için güç ve moral kaynağı olurken, gericilik güçlerinin korku ve telaşı büyüdü. «İstiklal Marşı söylenmedi, Enternasyonal söylendi» diyerek, Genel Kurulumuzun anlam ve önemini provoke etmeğe çalıştılar.

Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda, bu antiemperyalist savaşta işçilerin, emekçilerin kanı vardır. Onların kararlılığı bu savaşı utkuya ulaştırmıştır.

«Mandacıların, ikili anlaşmalarla ülke topraklarını emperyalistlere peşkeş çekenlerin, ulusal bağımsızlık konusunda bize söyleyecek tek bir sözleri olamaz. Hiç kimse işçi sınıfı kadar «ulusal» değildir. Hiç kimse de işçi sınıfı kadar «Enetrnasyonalist» olamaz. Hiç kimse dünyada 500 milyon işçi, emekçi, yurtseverin söylediği bir marşı söylememizi engelleyemez. Hiç kimse, «Dünya emeğin olacak» diyen Enternasyonali ve bu amacın gerçekleşmesini engelleyemecektir.

Genel Kurulumuz, aşağıdaki şekilde saptanan Genel Kurul belgisinin içeriğine uygun, Maden-İş'in gücüne güç katan, sınıf ve kitle sendikacılığını zenginleştiren bir Genel Kurul olmuştur:

«Bunalımın yıkıcı sonuçlarına boyun eğmemek, ücretler, iş süreleri, iş güvencesi, çalışma koşullarında ileri kazanımlar elde etmek, sendikal, demokratik hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek, bunalımdan çıkış yolunda, faşizme geçit vermemek, tekelci sermayenin egemenliğini ve emperyalist boyunduruğu kırmak için daha bilinçli, daha kararlı, daha geniş sendikal savaşım...»

HÜKÜM ÖZETİ

7 Mart 1977 tarihli Politika Gazetesi'nde intişar eden «KAVEL» başlıklı yazı ile müşteki (müdahil) HASAN SOYBİLGİN memuriyet vazifesinden dolayı neşir yolu ile hakaretten sanık Politika Gazetesi Yazıişleri Müdürü OCAK IŞIK YURTÇU hakkında mahkememizin 977/116 esas sayılı dosyası ile icra kılınan duruşması sonunda:

Sanığın sabit görülen fiilinden dolayı 5680, 16, 480 / son TCK 273'ncü maddesine tevfikan YEDİ AY HAPİS VE 1166 lira 60 KURUŞ AĞIR PARA CEZASI İLE CEZALANDIRILMASINA ve Basın Kanunu'nun 18'ci maddesi gereğince hülaseten hüküm özetinin aynı mevkutede masrafı hükümlüye ait olmak üzere YAYINLANMASINA 27.9.1978 tarihinde karar verilmiştir.

CHP baskı yasalarına "Bütünluk bozulursa„ karşı çıkacak

Ankara (Politika) — CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Coşkun Karagözoğlu, kendi dönemlerinde hazırlanan baskı yasalarına «bütünlüğü bozulduğu» takdirde karşı çıkacaklarını ima etti. Karagözoğlu CHP'nin, Demirel hükümetinin baskı yasaları konusundaki gerçek niyet ve tutumunu da görmek istediğini açıkladı. CHP Grup Başkanvekili Coşkun Karagözoğlu'nun Yankı Dergisi'nin sorularına verdiği yanıtlar şöyle:

SORU — «Bu konuda hükümetten bir teklif bekliyor musunuz? Teklif geldiği takdirde, bu önemleri görüşebilir misiniz?

YANIT — Bizim önerilerimizi kastediyorsanız, bunlar bir bütündür. Bunların bütünlüğü bozulduğu zaman, bunlara, CHP önlemleri demeye kimsenin hakkı yoktur. Hükümet, bugüne kadar açıkça bizim önlemlerimizi aynen benimsediğini söylememiştir. Üstelik bunları değiştireceğini söylemektedir, hem de CHP'nin önerilerine sahip çıktığını iddia etmektedir. Bu konuya, hükümet, kesin bir açıklık getirmemiştir. Bu itibarla, CHP hükümetin gerçek niyetini ve tutumunu görmek istemektedir. Ancak, bizim için önemli olan, demokratik hukuk devleti ilkelerdir ve Türkiye'de anarşinin en kısa zamanda ama, hukuk yollarıyla sona erdirilmesidir.

SORU — Sizce, terör, bu aşamada nasıl önlenebilir. Hükümet ne yapabilir?

YANIT — Şiddet eylemlerinin önlenebilmesi için önce şiddet eylemlerine sağlıklı, doğru, gerçekçi ve geçerli bir teşhis konmalıdır. Bu teşhiste herkes belli ölçülerde bir müşterek noktada buluşmalıdır. Anarşitye, şiddet eylemlerine teşhis konulduktan sonra, devlet güçlerinin yansız kullanma ilkesinden vaz geçilmeden demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinden ödün verilmeden, Türkiye'de sorumlu olan herkes, anarşinin nerelerden kaynaklandığını adını koyarak açıkça belirtmelidir. Bu, teşhisteki içtenliğin ve ciddiyetin ilk işareti olacaktır ve hiç kimse, anarşiyi bahane ederek, kendi özel politikasını gündeme getirmemelidir. Devletin bütün güçleri yansız kullanılmalıdır. Unutulmamalıdır ki, insan öldüren, insan yaralayan şiddet eylemcilerinin, milliyetçisi olmaz, devrimcisi olmaz. Demokrasi ve hukuk devletinin ilkelerinden ödün vermemenin önemi noksansız kavranmalıdır. Bu kavrandığında, Türkiye'de anarşi ile mücadelede çok önemli aşamalar alınabileceğine inanıyorum.»

KÜTAHYA'DA FAŞİST SALDIRI VE POLİS BASKISI YOĞUNLAŞIYOR

Kütahya, (İSTA) — Kütahya'da faşist saldırı ve polis baskısının arttığı bildiriliyor. Belediye Çarşısı'ndaki bir çayocağında genç bir çırağın ölü bulunması üzerine, cinayetin ilericilere yüklenmek istendiği, buna bağlı olarak da Enerji-İş Sendikası yöneticilerinin gözaltına alındığı belirtiliyor. POL-BİR'li polislerin de faşistlerin saldırısına yardımcı oldukları belirtilirken Emniyet 1'inci Şube Müdürü Şener Bala'nın saldırıya uğrayan ilericilerin şikayetleri karşısında «Bana niye saldırmıyorlar. Solcu oldunuz da iyi bok yediniz» şeklinde yanıt verdiği bildiriliyor.

Kütahya'da geçtiğimiz günlerde eski itfaiye olarak anılan Belediye Çarşısı'nda bir çayocağında genç bir çırağın ölü bulunması üzerine, olayların değişik biçimlere büründüğü belirtiliyor. Alınan bilgilere göre POL-BİR'li amirlerinin etkinliğinde bulunan Kütahya Emniyeti yetkilileri Enerji-İş Sendikasını basarak Şube Başkanı Mesut Yalazan ve Ankara Enerji-İş Yönetim Kurulu Üyesi Erdal Doğan'ı gözaltına aldılar. TÖB-DER'in de aralarında bulunduğu demokratik örgütlerin sık sık arandığı Kütahya'da aralarında kapalı bulunan İGD Temsilcilik binasının ve Enerji-İş Sendikası'nında bulunduğu demokratik örgütlerin camlarının kırıldığı, içeri girilerek üyelerin fotoğraflarının ev ve adreslerinin alındığı belirtiliyor. Bu arada önceki gün de işçilere verilen bir seminer sırasında sendikaya gelen İl İmar Müdürlüğü'nde çalışan işçi Muzaffer Gülakın'ın da üzerine «kimlikleri belirlenemeyen» kişilerce ateş edildiği sendikadan ayrıldıktan sonra da gece evine giderken polislerin saldırısına uğradığı belirtiliyor. Saldırganların büyük bir kısmının dışardan geldiği bildirilen Kütahya'da halkın sokağa çıkmaya çekindiği belirtiliyor.

Dev Maden Sen Van Şubesi Kongresi yapıldı

Van, (İSTA) — Dev Maden-Sen Van 7 nolu Şube Genel Kurulu önceki gün MTA Bölge Müdürlüğü misafirhanesinde yapıldı. Açış konuşmasından sonra divan için yapılan seçimde Divan Başkanlığı'na üyelerden Yavuz Binbay getirildi. 36 delegenin katıldığı Genel Kurul'da çalışma raporunun okunmasından sonra seçimlere geçildi. Seçimlere Devrimci Demokrat, Birlik Dayanışma ve Özgürlük Yolu yanlısı işçilerin oluşturduğu Demokratik Birlik Grubu listesi tek liste olarak katıldı. Yapılan oylama sonucunda adı geçen liste 30 oy alarak seçimleri kazandı.

Dev Maden-Sen 7 Nolu 1. Şube Konseyi Şube Başkanlığı'na Natif Alpaslan, Yönetim Kurulu üyeliklerine Nihat Üstünel, Raşit Güntay, Dündar Sivri, A. Hacı Rüstemoğlu, Genel Merkez delegeliklerine de Hacı Rüstemoğlu, Fahrettin Tütüncü, İhsan Ateş, Sabahattin Aksoy, Ayhan Üretener, Yaşar Özdil ve Yaşar Okur seçildiler.

NOTLAR

GENEL KURULUN ARDINDAN..

OSMAN İKİZ

Önceki gün çalışmalarını tamamlayan Maden-İş Genel Kurulu hakkında yazacak pek çok şey var. Haftalar önce, hazırlık aşamasından başlayarak son dakikasına kadar izlediğimiz Genel Kurul çalışmalarının Türkiye sendikal hareketine yeni boyutlar kazandırdığı yadsınmaz bir gerçek.

«Sınıf ve kitle sendikacılığı, demokratik merkeziyetçilik, tabanın söz ve karar sahibi olması» gibi ilkelerin «lâf» olmadığı, nasıl yaşama geçirildiği, dostun, düşmanın gözleri önüne serildi. Bu ilkelerden, keskin demeçler vermekten öte bir anlam çıkaramayanlar için de Genel Kurul iyi bir ders oldu.

Genel Kurul'la ilgili olarak öncelikle vurgulanması gereken nokta Türkiye sendikal hareketinde ilk kez, «Temel Eylem Bildirgesi»nin Genel Kurul öncesinde üyelerin görüşlerine sunulmasıydı. Böylece sendikanın gelecek GenelKurul'a kadar izleyceeği politika tabandaki tüm üyelerin katılımıyla zenginleşerek onaylanmış oldu.

Kurulduğu günden bu yana savaşkanlığıyla, sendikal harekete ve işçi sınıfı hareketine kazandırdığı ileri adımlarla haklı olarak demokrasi hareketinin temel taşlarından biri olma niteliğini ve hakkını kazanmış olan Maden-İş, son Genel Kurulu'nda bir kez daha tüm demokrasi güçlerini kucaklayarak, kendisine bağlanan umutların boş olmadığını gösterdi. Gerçekten, ulusal ve uluslararası düzeyde birçok sendika yöneticisinin, TSİP Genel Başkanının, TİP temsilcilerinin, CHP'li ilerici parlamenterlerin, barışseverlerin, hukukçuların, doktorların, teknik elemanların, gençlerin, kadınların örgütsel düzeyde yöneticilerinin katılımı ve kürsüden yaptıkları konuşmalarla Genel Kurul tam bir antifaşist, antiemperyalist güçlerin demokrasi platformuna dönüştü. AP'nin tekrar iktidar olduğu, faşist saldırı ve katliamların alabildiğine yoğunlaştığı, DGM'lerin gündeme geldiği, MESS'le savaşımın başladığı bir dönemde toplanan Maden-İş Genel Kurulu, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın da kürsüden belirttiği gibi, «ilericilere umut kaynağı» oldu.

Genel Kurul anlamını ve kapsamını aşarak bir platform niteliğine dönüşen toplantıya hiçbir DİSK yöneticisinin katılmaması ise «DİSK'in Birliği» sorununu bir kez daha gündeme getirdi. Genel-İş Genel Sekreteri Ertan Andaş kürsüden yaptığı konuşmada DİSK yöneticilerinin, Genel Kurula katılmayışlarını üzüntüyle karşıladığını belirtirken, OLEYİS Genel Başkanı Nusret Aydın, DİSK yöneticilerini açıkça kınadı. Öte yandan 500 bin işçiyi ilgilendiren toplusözleşme savaşımının başlamış olması nedeniyle DİSK'teki birliğin canalıcı önem kazanmış olduğu Genel Kurula katılan ve konuşma yapan tüm sendika başkanlarınca önemle vurgulandı. Faşist baskılara ve DGM'lere karşı parlamento içinde mücadele edeceklerini söyleyen ilerici parlamenterler de kendileri için en büyük güç kaynağının «birliği sağlanmış bir DİSK» olduğunu belirttiler. Bütün bu konuşmalar ve yaşanan gerçekler, sendikalararası eylem birliğini, sarı sendikacılarla uzlaşma olarak niteleyen DİSK yöneticilerinin olumsuz tutumlarını bir kez daha kanıtladı. Ancak, DİSK içinde ağırlıklı sendikaların eğilimlerinin buna en kısa zamanda son verme yönünde olduğu da gözleniyor. Bu durumda DİSK yöneticilerine düşen görev, aymazlıklarına son vermek ve tabanın sesine kulak vererek ayrılıkları ortadan kaldırmak olsa gerek.

İTÜ'de gece öğretiminin kaldırılması eleştirildi

İstanbul (Politika) — Kısa adı TMMOB olan Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin İstanbul'da bulunan şube ve temsilcilikleri, bir açıklama yaparak, İTÜ'de gece öğretiminin kaldırılmasına karşı çıktılar. 200'e yakın öğrencinin işini veya okulunu bırakma ikilemiyle karşı karşıya kaldıkları belirtilen açıklamada, daha sonra şu görüşlere yer verildi:

«Ne gece bölümünde olay çıktığı, can güvenliği olmadığı, ne de öğrenimin kalitesinin düştüğü, bu kararın gerekçesi olmamalıdır. Bugün sadece gece bölümlerinde değil, yurdun dört bir yanında can güvenliği sağlanamamakta, faşist terör can güvenliğini ortadan kaldırmaktadır. Öğrenim kalitesinin düşmesinin nedeni de, gece bölümleri değil, ülkemizde çarpık sanayileşmeyle birlikte gelişen eğitim sistemidir.

Can güvenliğini ortadan kaldıran faşist terör odakları var oldukça, çarpık sanayileşmeye paralel olarak gelişen eğitim sistemi değiştirilmedikçe, yalnız gece bölümlerinde değil, gündüz bölümlerinde de can güvenliği yoktur, öğrenimin kalitesi düşmektedir.»

Tam Süre Yasası'nın yozlaştırılmasının sağlık hizmetlerini durduracağı açıklandı

● **Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi'nin önceki gün Ankara'da yapılan Temsilciler Meclisi toplantısında Demirel Hükümeti'nin Tamgün Yasası'nda değişiklik yapması halinde sağlık hizmetlerinin durabileceği belirtildi ve baskı yasalarına, 141-142'ye ve DGM'lere karşı toplu iş bırakmalardan toplu istifalara kadar her türlü eylemin uygulanabileceği karar altına alındı**

Ankara (Politika) — Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi'nin önceki gün Ankara'da yapılan temsilciler meclisi toplantısında Demirel hükümetinin Tam Süre Çalışma Yasası konusunda getirmek istediği değişikliklere karşı çıkılarak, bu değişikliğin sonlanması halinde sağlık hizmetlerinin yurt çapında durabileceği belirtildi. Temsilciler meclisinde Demirel hükümetinin baskıcı politikasına, 141-142 ve DGM'lere karşı eylem birliğinin önemi vurgulandı.

14 ilden 35 kadar temsilcinin katıldığı toplantıda çeşitli illerin temsilcileri yaptıkları açıklamalarda gündemdeki değişikliğin Tam Süre Yasası'nı kaldırmayı amaçladığını belirterek böylesi girişimlerin DGM ve diğer baskı yasalarıyla bir bütün oluşturduğunu bildirdiler.

Temsilciler meclisi toplantısında Sağlık Bakanlığı tarafından Tam Süre Yasası'na getirilmek istenen değişikliklerle tam süreye katılmanın ihtiyari hale getirilmek istendiği belirtilerek ayrıca nasıl ve kimlerden oluşacağı bilinmeyen denetleme komisyonunun da tam süreye giriş ve çıkartılarda yetkili olması durumunda, bunun yönetimin tabipler ve sağlık emekçileri üstünde baskı uygulaması anlamına geleceği bildirildi.

Bu durumda, zaten tek başına sağlık sorunlarını çözmekte çok yetersiz kalan Tam Süre Çalışma Yasası'ndan geriye hiçbir şey kalmayacağı kaydedildi. Gerek merkez konseyinin sonuç yazısında gerekse çeşitli illerden gelen temsilcilerin konuşmalarında bu duruma seyirci kalınamayacağı ve yasa değişikliklerine karşı her alanda savaşım verileceği bildirildi. Bu amaçla işyerlerinde tüm çalışanların temsilcileriyle ortak davranışa gidileceği açıklanan toplantıda işyeri komitelerinin kurulması önerildi.

Toplantıda yasanın diğer baskı yasalarıyla bir bütün oluşturması nedeniyle tüm diğer demokratik kuruluşlar ve sendikalarla eylem birliği içinde mücadelenin önemi vurgulandı. Toplantıda parlamento içi savaşımın yanısıra, yürüyüşler ve iş bırakmalardan, toplu istifalara kadar çeşitli yöntemlerin uygulanabileceği karar altına alındı. Konuşmacılar böylesi bir durumda sağlık hizmeti örgütünün durmasından ne kendilerinin ne de sağlık emekçilerinin sorumlu olmayacağını kaydettiler.

141-142'YE KARŞI ORTAK SAVAŞIM

Toplantıya sunulan merkez konseyinin bildirisinde de Türkiye'de siyasi terörü besleyen, destekleyen çevrelerin ülkede faşizmin kurumsallaşmasını, siyasal iktidar olmasını isteyenler olduğu belirtilerek ülkede açlığın da örgütlülüğün sınırı olduğu, bu sınırları koyan 141 ve 142'nin kalkmadığı bildirildi. Hükümetin terör olaylarını öne sürerek şimdi de DGM'leri çıkartıp özgürlükleri daha da kısıtlamaya çalıştığı hatırlatılan bildiride bu girişime karşı demokratik güçlerle birlikte çıkılacağı belirtildi.

Sıkıyönetim öğrencilerin sınıflardaki oturuş plânını istedi

Diyarbakır, (İSTA) — Güney Doğu illerindeki öğrencilerin sınıflarda oturuş planının fotoğrafı olarak sıkıyönetim tarafından istendiği bildirildi. Kamu ve özel kuruluşlarda çalışan personelin adresleri ve fotoğrafları da sıkıyönetime bildirilecek. Konuyla ilgili olarak 7. Kolordu, Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt ve Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı'nın bildirisi aynen şöyle:

«Muhtelif nedenlerle müracaat edildiğinde, kamu ve özel kuruluşlarda geçici veya daimi görevli personelin adreslerinin olmadığı görülmektedir.

"Kazanana kadar direneceğiz" diyor bir işçi. Yankılanıyor diğer işçilerde kazanana kadar"

LASTİK-İŞ GÖKTEPE GREVİ 100 GÜNÜ AŞTI

Köpeğine 15 bin liralık et yediren patron işçiye 6 bin lira vermiyor

● Bekçi: "Köpeğin etini alıp yiyeceğim ama utanıyorum"

Demir kapının ardında bir kurt köpeği. İri mi iri... Besili oluşundan belli zengin kapının köpeği olduğu. Demir kapının ardındaki binada görkemli bir yazı «GÖKTEPE» «Göktepe», fabrikanın adı... İkiyüz işçi grevde ...Güneşe serilmiş iri mi iri köpek fabrikatörlerin.

İkiyüz işçiden biri, fabrika aşçısı Kerim Güler kafasını köpekten yana çevirdi:

«Şuna günde 3 kilo et haşlıyordum.»

«Bir öğün için mi?»

«Evet gerçi hepsini yemiyordu ama, hergün yağsız kuzu eti vardı 3 kilo. Böyle emretmişti patronlar.»

«Bir kilo et 200 lira. Yani bunun bir öğün yediği 600 lira. Ayda 18 bin lirayı geçer. Sen ne kadar aylık alıyorsun?

«3 bin 500 lira».

«Bu köpeğin yediği ayda 90 kiloyu buluyor. Sen kaç kilo et yiyorsun bir ayda?»

«Ne kilosu?... Ben yedi nüfus bakıyorum. Hepimizin 1 ayda yediği et ancak 1 kilodur.

«Neden grevdesiniz?»

«Gündeliklere yaklaşık 1 kilo et parası zam istedik. Vermedi patronlar. Biz de greve çıktık.»

«Burada bir bekçi vardı, köpek haşlanmış kuzu etini yerken «alıp yiyeceğim ama utanıyorum» demişti...»

Sürüp gidiyor grevci Göktepe işçileriyle söyleşimiz.

İşyeri Baş Temsilcisi Adem Kiraz «Grevimiz 100. gününü doldurdu» diye başlıyor anlatmaya;

«Burada ücretle çok düşüktür. Örneğin 11 yıllık kalifiye işçi 3 bin 600 lira ücret alıyor. Yeni gelenler zaten asgari ücretle başlıyor. En yüksek maaşı alanın eline geçen para 4 bin 200 lira.»

Lastik-İş Sendikasına üye işçiler, işyerinin sendikal geçmişini özetliyorlar:

«Burada Türk-İş'e bağlı Kauçuk-İş örgütlüydü. Bir dönem toplusözleşme de imzaladı. İkinci dönem toplusözleşmeyi imzalama zamanı gelince, patronla anlaşamadı ve grev kararı aldı. Ancak sıra kararı uygulamaya gelince çıkamadı greve. İşverenlerin verdiğiyle imzalamak istedi toplusözleşmeyi. Biz de buna karşı çıkarak istifa ettik. DİSK'e bağlı Lastik-İş'e geçtik. Şu anda, işyeri baştemsilcisi olan Adem arkadaş da Kauçuk-İş'in eski şube sekreteriydi.»

Her gün kurt köpeğine kaynatılan 3 kilo yağsız kuzu etinin öyküsünü aşçı Kerim ustadan dinledikten sonra, sorduk:

«Peki, siz ne istediniz de vermedi patron?»

Birinci ve ikinci yıllar için 200'er lira ücret zammı, 6 maaş ikramiye ve bazı sosyal haklar istedik. Köpeğine günde 3 kilo et verenler bu parayı veremeyeceklerini söylediler. Biz de greve çıktık.»

«Bu fabrikanın sahipleri kim?» sorusunu işçiler ortaklaşa yanıtladı:

«Necdet, Kazım ve Nedim Göktepe. Bunların Söke'de de çiftlikleri var.»

«Duyduğuma göre 40 da dükkanları varmış» diyor biri.

«Neden veremedi, kâr etmedi mi hiç fabrika?»

«Ne etmemesi» diye başladı işçiler:

«Fabrikanın 78 yılındaki kârı 79 milyon liraymış.»

«Kazanana kadar dayanacağız» dedi bir işçi. «Kazanana kadar» diye yankı geldi diğerlerinden.

Lastik-İş İzmir Şube Başkanı, işçilerin, emekçilerin işçi sınıfının yolunda olan tüm güçlerin dayanışmasıyla istemlerini mutlaka işverenlere kabul ettireceklerini belirterek dayanışmanın boyutlarını şöyle çiziyor:

«Temsilciler meclisi toplantısında, bölgemizdeki tüm üyelerimizin birer yövmiyeleri ile dayanışmaya katılmaları kararı alınmıştı. Kampanyada 161 bin 500 lira para toplandı. Hemen hepsi, grevci işçilerimize dağıtıldı. Geriye kalan kısmı da, yemek parası olarak kullanıldı. Bunun dışında diğer fabrikalardaki işçiler, sınıf kardeşlerine dayanışmalarını belirtmek için geliyorlar. Çevre semtlerden, İzmir'in çeşitli yerlerinden ilericiler, ilerici gençler, kadınlar, liseliler, sürekli olarak grevlerimizi ziyaret ediyorlar. İşçilerle olan dayanışmalarını vurguluyorlar.»

....

«Haşlanmamış eti de yemez bu hayvan» dedi biri.

«Peki» dedik «Çözümü nedir bunun?.»

«İstemlerimiz kabul edilirse, en azından ayda 1 kilo fazla et götürebiliriz evimize.»

«Kesin çözüm bu mu?» diye sorunca «Yok» dediler.

«200'den fazla insanın çalıştığı fabrikaya bir ya da bir kaç kişi sahip olduğu sürece, günde 3 kilo et yiyen, aylık masrafı en az 15 bin liraya gelen köpekler de olacaktır. Sorunun çözümü bu çarpık durumu ortadan kaldırmaktadır.»

Demir kapının ardındaki köpek, yani ayda 15 bin liralık et yiyen besili patron köpeği, ortalama 3 bin 500 lira maaş alanlara şöyle bir bakıp, üzerinde «Göktepe» yazan binaların ardında kayboldu.

Demir kapının önünde 200 işçi, 1 bank, 1 baraka, bir de çadır kalakaldı.

Göktepe aşçısı Kerim Ustaı "Hergün köpeğe 3 kilo yağsız kuzu eti haşlıyordum. Bir günlük yiyeceğiydi bu"

ORMAN BAKANI UYARILDI

Tekel Bakanlığı'ndan sonra Orman Bakanlığı'nda da faşist bir saldırı bekleniyor

● 5 örgütün temsilcisi Orman Bakanı Hasan Ekinci ile bir görüşme yaparak çıkabilecek olaylardan kendisinin sorumlu olacağını belirttiler

Ankara (Politika) — TMMOB Orman Mühendisleri Odası Başkanı Celal Çoban, Türkiye Ormancılar Derneği Başkanı Hikmet Koyuncu, Tar-Or-Der Başkan Yardımcısı Abdullah Soner ve Teknik Ormancılar Derneği Başkanı Alpaslan Altuğ Orman Bakanı Hasan Ekinci ile bir görüşme yaparak uygulamaların dürüst, namuslu, halkından yana görev yapan orman çalışanlarına saldırı anlamını taşıdığını belirttiler. Orman çalışanları örgütlerinin temsilcileri Bakana, çıkabilecek olaylardan kendisinin sorumlu tutulacağını bildirdiler. Bu arada Orman Bakanlığı'nda da Gümrük ve Tekel Bakanlığı benzeri bir saldırının planlandığı bildirildi.

Orman çalışanları örgütlerinin temsilcileri ortak bir açıklama yaparak Orman Bakanı Hasan Ekinci ile bir görüşme yaptıklarını ve bu görüşmede bugüne dek gerçekleştirilen kıyım ve sürgün politikası ile bakanlık kadrolarının faşistleştirilmesine ilişkin görüşlerini bildirdiklerini belirttiler. Orman Bakanı Ekinci'nin de görüşmelerinde uygulamalarıyla devleti kurtaracaklarını ve bu nedenle de uygulamalarını sürdürmeye kararlı olduğunu söylediğini belirten ormancı çalışanları örgütlerinin temsilcileri açıklamalarında özetle şu görüşlere yer verdiler:

«Başta 1. ve 2. MC'lerin de müsteşarı olmak üzere tüm müsteşar yardımlarını, genel müdürler ve yardımcılarını, daire başkanlarını ve taşra kuruluşlarındaki tüm bölge başmüdürler ve yardımcılarını bir kalemde değiştirmiş ve tüm bölge başmüdür ve yardımcılarını bu kış gününde çocuklarının okul durumu ve eş durumlarına bakmaksızın merkeze almıştır. Bu görevlere de öncelikle faşist eğilimli militan kişileri daha önceleri bazılarının hakkında yolsuzluk nedeniyle mahkemelerde olmalarına bakılmaksızın getirmiştir.

Bu uygulama aynı hızda tüm birim yöneticilerine hatta şoför, odacı gibi memurlara kadar yaygınlaştırılmıştır. Böylece kış ortasında yüzlerce devlet memuru perişan edilmiştir. Bu da yetmiyormuş gibi, ormancı çalışanların örgütlerini ve ve örgüt yöneticilerini baskılarla yıldırmaya kalkışmıştır.

Biz ormancı çalışanlar olarak, bugüne değin olduğu gibi, bundan sonra da taraflılığımız (!) üç beş kereste tüccarından ve vergi iadeleriyle orman ürünlerinin peşkeş çekildiği belli çıkar çevrelerden yana değil, ormancı çalışanlarıyla, orman içi ve bitişiği yerleşik emekçi yoksul orman köylülerinin yanında olacaktır. Bizlere yapılacak tüm baskı, kıyım, sürgün ve zulümler, bizleri bağımsızlık ve demokrasi savaşımımızdan alıkoymayacaktır. Bu savaşımımızdaki kararlılığımızı tüm kamuoyuna duyururuz.»

SALDIRI PLANI

Öte yandan Orman Bakanlığı'nda Gümrük ve Tekel Bakanlığı benzeri yeni bir saldırı planlandığı belirtiliyor, bakanlık çalışanları önceki gün Bahçelievler'den gelen bir grup faşistin bakanlığın çiftlikteki işyerlerinde gövde gösterisi yaptıklarını belirterek Orman Bakanlığı'nın faşist kadroların yoğun olarak toplandığı bir işyeri haline getirildiğini söyledi.

Alınan bilgilere göre Antbirlik eski Genel Müdürü Abdurrahman Sağkaya, Ülkü-Tek Başkanı Selahattin Baysal kiralık katil tutmaktan hakkında dava açılan MHP yanlısı Çelik-İş Sendikası Başkanı Ali Ulukanlıgil'in kardeşi Ahmet Ulukanlıgil sürekli bakanlıkta görülüyorlar.

Ali Siirtli, Muhlis Pamuk ve Orman Genel Müdürlüğü eski Genel Müdür Yardımcılarından MHP yanlısı Celalettin Erden'in Kayseri Eğitim Enstitüsü'nde okuyan oğlu, Haluk Erden'in de bu kişilere yardımcı oldukları bildirildi.

tırmık

AYDIN ENGİN

UZMANLIGA SAYGI

Şöyle bir yargıya ne dersiniz: Demirel Hükümeti, «hükümetin başından bakanlarına, oradan bürokrasinin çeşitli kademelerine kadar son derece «uyumlu» bir kadro politikası yürütmektedir. Yani gerçek bir «uzmanlığa saygı» politikası vardır.

Ne dersiniz?

Biz «haklı» olduğumuz kanısındayız. Savunmaya çalışalım.

Eroin kaçakçıları ile en iyi kim savaşabilir? Kuşkusuz bu konuyu iyi bilenler, yani «uzman»lar. Kimdir, eroin ticaretindeki en uzmanlaşmış kişiler? Kuşkusuz: kaçakçılar...

Şimdi, küçük bir gazete haberini anımsayın bakalım. Demirel Hükümeti, bakanlarından, valilerinden, genel müdür ve müsteşarlarından sonra el attığı bürokrasi kademelerine kendi kadrolarını yerleştirirken, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şubesi'nin başına da işte böyle bir «uzman» getirmeye hazırlanıyordu. Topkapı Müzesinde koruma görevlisi olarak bulunan polis şefini, Narkotik Büro'nun başına getirecekti.

Sözünü ettiğimiz polis şefini, Narkotik Büro şefliğine atayan kararname imzaya açıldığı sırada 13,5 kilo saf eroin ile yakalandı. Bizce bunun anlamı salt bir «teknik aşamadan ibaret»tir. Yoksa adamın uzmanlığı zaten kanıtlanmıştı. İlle de yakalanması gerekmiyordu.

Yazının başında sözünü ettiğimiz «yargı»nın tek göstergesi eroinle yakalanan polis şefi değil elbet. Kanıtlar pek çok. Örneğin tabanca ruhsatını tarifeye bağlayan bir zatın, bir ilimizin en yetkili koltuğuna getirilmesi de bu «uzmanlığa saygı»nın apaşikâr bir göstergesi değil midir? Bir yandan «anarşi»ye karşı önlemler paketlenirken, bir yandan «anarşi» kışkırtıcılığı yapan bir iktidarın, tabanca ruhsatı ticareti yapacak kadar konunun uzmanı kişileri kilit görevlere getirmesi yargımızın kanıtı değilse nedir?

Bu kadar aşağılarda ayrıntıları bir yana bırakalım. Bizatihi Demirel bir uzman değil mi? Gerek Türkiye tekelci sermayesinin, gerekse uluslararası finans oligarşinin, bugünkü iktidardan beklentileri ile Demirel'in hünerleri arasında tam bir uyum yok mu? Yani Demirel konunun tam bir uzmanı değil mi?

Ya Hükümet'in öteki bakanlarına ne demeli? Bir Tevfik Koraltan ile «Kültür Bakanlığı» arasında ne kadar mükemmel bir uyum var! Demirel Hükümeti'nin kültür politikasına, bu Koraltan'dan daha uygun bir «bakan» bulanın alnını karışlarız biz bu köşeden. «Bu Hükümet»in kültür politikası için gerçek ve eksiksiz bir uzmandır Tevfik Koraltan.

Ya Gümrük Tekel Bakanı için ne demeli? O da «bu Hükümet»in politikasını uygulayacak kadroda yer alan seçkin uzmanlardan biri değil mi? Tekel Bakanlığı'nı basan «solcu komünistleri» (sanki, sağcı komünist olurmuş gibi...) nasıl anında tesbit edip kamuoyuna açıklayıverdi? Bu arada Ankara Sıkıyönetim'inin yaptığı «saldıran sağcılardır» yollu açıklama bize kalırsa en azından «uzmanlığa saygı» ile bağdaşmaz. Sıkıyönetim, bu konuda uzmanlığa saygı duymalı ve uzmanına danışmalıydı. Yapmadı. Yapmayınca da hem Tekel Bakanı, hem de Başbakan tarafından yalancı çıkarıldı.

Alın size bir başka «uzman» daha: TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu. Demirel, «Hükümetin başı» olduktan sonra Kasaroğlu da «TRT'nin başı» oldu. Ardından da anti-komünizmin, faşizan eğilimlerin, demokrasi düşmanlığının en incelerl ekranlardan, mikrofonlardan birer ikişer belirmeye başladı.

Maden-İş Genel Kurulu'nu bir haber olarak mı vereceksiniz? Dikkatleri bu büyük demokrasi platformundan ötelere çekmeniz gerekiyordur. İnce propagandacılığın gereğidir bu. Yani ekran başındakiler ormanı görmesin diye, dikkatler ağaçlara çekilmelidir. Kasaroğlu'nun TRT'si bunu başarmaya sıvandı hemen.

Genel Kurul'un açılışı ile ilgili haberde, örneğin bir Kemal Türkler'in, ekranı her gün işgal eden sade suya tirit demeçlerle karşılaştırılması bile olanaksız açış konuşması bir kalemde silindi atıldı ve onun yerine açılış töreninde söylenen Enternasyonal Marşı üstüne bir ince antikomünist propaganda duvarı örüldü. Dünya işçi sınıfının temel marşını söyleyen Maden-İş Genel Kurulu delegeleri sözüm ona «mahkûm» edilmek istendi. Gerçi buna Maden-İş tabanı da, Türkiye işçi sınıfı da olsa olsa alkış tutar. Ama Kasaroğlu TRT'si o haberle geniş kitlelere değil, «iyi saatte olsunlar»a göz kırpmayı amaçlamıştı. Nitekim bu satırlar yazıldığı sırada henüz kesinleşmeyen bir habere göre Genel Kurul'un kapanışında da «Enternasyonal» söylendiği gerekçesi ile Genel Kurul Başkanlık Divanı gözaltına alındı.

Bu «gözaltına alınış» üstüne çok şey söylenebilir, söylenecek de, ama biz bu Tırmık'ta «TRT'nin başı görevini başarmışa benzer» demekle yetineceğiz ve:

İşte, onun yukarda işaret ettiğimiz uzmanlığına bir kanıt daha, diyeceğiz...

Gazi Eğitim'in kapatılması Hükümet Sıkıyönetim tartışmasına yolaçtı

● Enstitülerin kapatılması kararının açıklanmasından sonra Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın Milli Eğitim Bakanı'na Gazi Eğitim de eğitimin sağlıklı bir biçimde sürdüğünü belirterek okulun kapatılmasından vazgeçilmesini istediği belirtiliyor

● Milli Eğitim Bakanı'nın Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın itirazı üzerine Gazi Eğitim'i kapatma kararını "öğretime ara verme" biçimine dönüştürdüğü kaydediliyor

Ankara, (Politika) — Eğitim Enstitülerinin 20 Aralık - 11 Ocak tarihleri arasında kapatılması öğrenciler arasında tepki yaratırken, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nün de bu kararın içinde tutulmasının Sıkıyönetim ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında tartışmalara yolaçtığı bildiriliyor. Eğitim Enstitüleri'nin kapatılması kararının açıklanmasından sonra, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Kurmay Başkanı'nın Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'a okulda bu zamana dek hiç bir olay çıkmadığını ve öğrenimin aralıksız olarak sağlıklı bir biçimde sürdüğünü belirterek Gazi Eğitim Enstitüsü'nün kapatılması kararından vazgeçilmesini istediği, bunun üzerine de bakanlığın okulu kapatma kararını «öğretime ara verme» biçimine dönüştürdüğü belirtiliyor.

Alınan bilgilere göre Milli Eğitim Bakanlığı'nın Eğitim Enstitüleri'nin tatile sokulması kararının geçtiğimiz günlerde 19 haber bültenlerinde okunmasından sonra Sıkıyönetim Komutanlığı'nın itirazı üzerine Milli Eğitim Bakanı Fersoy Gazi Eğitimin bu kararın dışında tutulduğunu açıkladı. Aynı gün saat 20.30 haber bülteninde de bakanın konuya ilişkin açıklaması yeraldı. Öğretmen Okulları Genel Müdürü Gazi Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'ne yıldırım bir telgraf çekerek okulun 10 Aralık - 11 Ocak tarihleri arasında «Ara tatili» yapmasının uygun görüldüğünü belirtirken, Milli Eğitim Bakanı Fersoy aynı günün akşamı «Çok acele» kaydı ile bir telgraf çekerek okulun aynı tarihler arasında «öğretime ara vermesinin» uygun görüldüğünü bildirdi. Bu arada Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü yetkilileri ile görüşen Gazi Eğitim Enstitüsü yöneticileri öğretime ara verilmesi nedeniyle sınavların yapılıp yapılmayacağını sordular. Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü yetkililerinin sınavların yapılmamasını istemesi üzerine enstitü yöneticileri bu kararın kendilerine yazılı olarak bildirilmesini istediler. Ancak bakanlıktan konuya ilişkin net bir yanıt verilmedi.

ÖZETLE

Menemen Çırçır'da grev kararı alındı

MENEMEN — 75 işçinin çalıştığı Menemen Çırçır İşletmesi'nde Tekstil Sendikası ile işveren arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmelerinden sonuç alınamadı. Uzlaştırma Kurulu'nda işverenin olumsuz tutumlarının sürmesi üzerine uzlaşmazlığa gidildi. 17 Aralık günü grev kararı alan DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası kararını işyerine astı.

Emirdağ TÖB-DER'de güç birliği sağlandı

EMİRDAĞ — Emirdağ TÖB-DER Şubesi'nde Kasım ayı içinde başlatılan güç birliği çalışmalarının olumlu sonuç verdiği bildirildi. Seri görüşmeler sonucunda Birlik-Dayanışma ile Demokrasi İçin Birlik grupları güç birliği yapma kararı aldılar. Bir bildiriyle açıklanan güç birliğinin Emirdağ'da ilerici güçler arasında olumlu bir adım olarak nitelendirildiği belirtiliyor.

Elazığ'da TİKP-MHP ittifakı

ANKARA — Bağımsız Enerji-İş Sendikası Elazığ Şube Kongresi'nde Maocu TKİP'lilerle MHP'liler ortak liste ile seçime girdiler. Seçimi ilerici ve demokratların desteklediği Dev-Yol, Dev-Sol ittifakının oluşturduğu liste kazandı. Enerji-İş Sendikası Genel Kurulu'nda TKİP - MHP ittifakının oluşturduğu liste 80 oy alırken Hüseyin Özdemir'in başkanlık ettiği Devrimci İşçi Hareketi grubu 123 oy aldı.

SANAT•EDEBİYAT•KÜLTÜR

"MERHABA (-mı acaba?..) MÜZİK" POPOLİZM (halk ve dalkavukluğu)

● Raffi H. ARAKS

Uluslararası Sanat Gösterileri A.Ş.'nin düzenlediği "ikinci yılın sanat olayı/.." MERHABA MÜZİK'le gerçekten merhabalaştık, tanıştık.

"Yılın sanat olayı..", "tiyatro ve müzik sanatlarının içiçe başarıyla sergilendiği bir gösteri.." gibi tümcelerle tezgâhlanan ve hani nerdeyse "çağımızın en ileri hafif müzik opereti" sıfatlarıyla tanıtılan "Merhaba Müzik"i gördük, dinledik ve seyrettik.

Tarihin, diyalektik doğal akışının getirdiği somut gerçekleri istemiye istemiye gören burjuvazi, her yerde olduğu gibi ülkemizde de "modaya" ayak uydurmak istemiştir.

"Halka inmek" adı altında "halkçılık" modasını tezgâhlamak isteyen burjuvazinin bu konudaki ilk adımlarını, Ajda Pekkan'ın, bazı ilerici sanatçılara özenerek yaz akşamları açık hava tiyatrosunda "halkla bütünleşmek/.." amacıyla verdiği dinletide görebiliriz.

Sonrasını anımsıyoruz. Ajda Pekkan'la "samimi bir şekilde —kol ve bacaklarla—" bütünleşmeki isteyen seyircilerin boy boy fotoğrafları gazetelerimizin birinci sayfalarını kapamıştı.

Burjuva sanatçılarının gözüyle, izleyicisi çok bir salon ya da bir yer tutuldu mu, bilet fiyatları —sürümden kazanılacağına göre— biraz insaflı oldu mu ve şarkılar sahnede değil de, dinleyicilerin oturdukları yerlerde dolaşılarak söylendi mi, modaya uyulup rahatlıkla "halkçı sanatçı/.." olunabilecek ve uygulanan sanatla da, "Halkla bütünleşilecekti..".

Yani kısacası, iş bu kadar doğal, kolay ve açıktı...

Ama ne oldu? Bu anlayış yalnız müzikte değil, tüm sanat dallarında olduğundan, birçok "sanatçı/.." ilginç yapıtlar sunmaya başladılar "halkçı.." bir şekilde

Cüneyt Arkın'ın "Vatandaş Rıza"sı, Tanju Okan'ın televizyonda papyon kravat ve smokinle söylediği "Ben Artık Parkta Yatıyorum.."u, seks filmlerinde kazandığı başarılardan sonra —ki bu filmlerin, kesinlikle gerçek ve bilimsel seks filmleri sayılamıyacağı ortadadır— Süleyman'ın gerdan kırmasını, Erbakan'ın konuşmasını taklit ederek "halkçı sanat" yaptığını sanan Ali Poyrazoğlu'nun "İsteyenin Bir Yüzü Kara, Vermeyen Zenci"si ve nihayet "merhaba Müzik" gibilerini, rahatlıkla örnek olarak gösterebiliriz.

Aslında tüm bu davranışları, "popülizm", yani "halk dalkavukluğu" olarak adlandırabiliriz.

Gelelim "Merhaba Müzik"e..

Bırakalım, "ideolojik. içerik"le ilgili tüm görüşlerin tartışmasını bir an. Bırakalım, çünkü, "Merhaba Müzik"e burjuva değer yargılarının gözlüğüyle baktığımızda bile, gösterinin bir "sanat olayı.." olması şöyle dursun, basit bir "şov" olmasına olanak yok.

Dopdolu, deneyimli tiyatro geçmişini iyice bildiğimizden, adının "Merhaba Müzik"te geçmesinden üzüntü duyduğumuz Haldun Dormen'in yönetmenliğini üstlendiği söylenen bu "teatral ve de müzikal/.." gösterinin, kofluğu hemen göze çarpıyor.

Hep "Brodway" gösterilerinin taklitçisi olmasına çalışılan bu tip "şov"larda, burjuvazimizin ne denli kof, donanımsız, kültürsüz olduğu ve şark kafasının izlerini taşıdığı hemen belli oluyor.

Çünkü, ileri kapitalist ülkelerde burjuva murjuva amo, yaptığı işin en iyisini, en doyurucusunu (göz boyayarak da olsa) yapmak isteğiyle yola çıkar ve bunda da başarılı olur,

Bizde ise, "feodal kalıntı" üzerine inşa edilmiş, "sonradan görme" ve burjuva kültüründen bile yoksun, uyuşuk burjuva sınıfının sanatçıları da, eserleri de, sahnelerden hiç eksik olmaz.

Yüksel Özgen'in hâlâ sahnelerde neden boygösterdiğini bir türlü anlayamadığımız "Merhaba Müzik"de, "Huysuz Virjin" rolündeki Defne Yıldız'ın kuru, kaba sözlerle mikrofona sarılarak bangır bangır bağırmakla "espri" yaptığını sanması, Halit Kıvanç'ın zorlana zorlana "komik" rolü oynamaya çaba göstermesi, birbirlerinden habersiz ve uyumsuz bir şekilde dans eden "Tolga Han" dans grubunun disiplinsizliği ve daha niceleri, tüyler ürpertici bir görünüm sergiliyordu.

Ama durun, sakın haksızlık etmeyelim. En ufak bir sıkıntı duyulmadan "teatral bir olay", "yılın sanat olayı" olarak tanımlanan "Merhaba Müzik"de Ersan Erdura, Füsun Önal, Nükhet Duru gibi sanatçıların değişik ve çeşitli giysilerinin yanısıra bazılarının vücut hatları/.., taktire değer, göz doldurucu nefis görüntülerdi/..."

....

Olmuyor efendim, olmuyor. Bilimsel doğruları söyleyen işçi sınıfının sanatını oluşturacak etkinliklerde bulunmak şöyle dursun, düpedüz burjuva sanatını öğrenmek, yapmak ve uygulamak bile, kültür ve bilgi donanımı ister, boru değil çünkü...

KISA... KISA... KISA...

● TRT'DEKİ ATAMALAR KINANDI

Halk Ozanları Kültür Derneği Genel Başkanı Müslim Dalkılıç, TRT'deki atamaların ve keyfi görevden almaların çirkin boyutlara ulaştığını bildirdi.

Dalkılıç, açıklamasında, TRT Genel Müdürü'nün ilk göreve geldiği gün atama ve görevden alma konusunda "mesleki yetkinlik ölçü alınacaktır" dediğini belirterek, mesleki yeteneği ve görev dürüstlüğü kabullenilmiş olan televizyon spikerlerinden Erkan Oyal ve Şengül Karaca'nın hangi gerekçeyle görevden alındığını sordu.

Açıklamada, TRT'nin tüm ulusun malı olduğunu, bir parti ya da bir kafanın malı olmadığını ifade eden Dalkılıç, "halk ozanları olarak bu tür kararların kesin karşısında olduğumuzu belirtmek isteriz" dedi.

● "KIRSAL ALANDA ÇOCUK" KONULU YARIŞMAYI FULYA GÜRSES KAZANDI

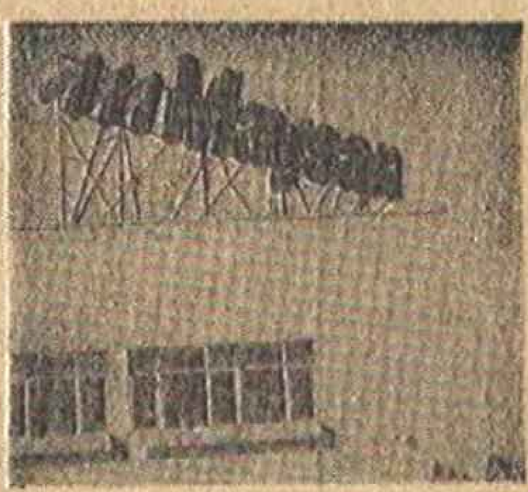
KÖY-KOOP'un bundan bir yıl önce faşistler tarafından katledilen ADAKÖBİRLİK Başkanı Ziraat Mühendisi Akın Özdemir'in anısına düzenlediği "KIRSAL ALANDA ÇOCUK" konulu yarışmayı, "Türkiye'de Kır Yoksulları ve Çocuklarının Günümüzdeki Durumu ve Geleceği" adlı çalışmasıyla Fulya Gürses kazandı.

● ATİNA'DA BİR POLİS THEODORAKİS'E SALDIRDI

Arabasını Atina Konservatuarı önüne park ettiği gerekçesiyle, bir polis, ünlü besteci Mikis Theodorakis'i dövmeye kalkıştı. Emniyet Müdürlüğü'nün basına verdiği bilgilerde, saldırgan polisin "ruh hastası" olduğunu belirtti. Olay Yunanistan'da büyük bir tepkiyle karşılandı.

● "BALABANAĞA" SAHNEDE

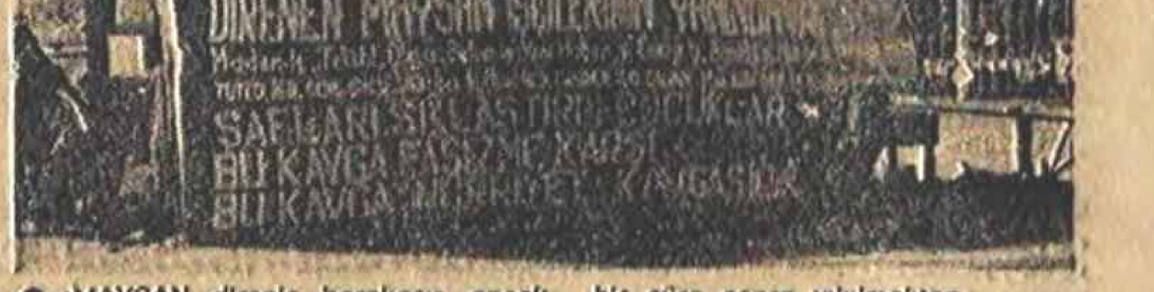
Üsküdar'da doğan Musahipzade Celal'in doğumunun 110. yıldönümü nedeniyle, Üsküdar Şehir Tiyatrosu'nda 19 Aralık Çarşamba gününden itibaren sanatçının "Balabanağa" adlı oyununun sahnelenmesine başlandı. Gösteri saat 21'de. Oyunu Ferdun Karakaya yönetiyor.

MAYSAN'DA YİĞİT BIR DİRENİŞİN ÖYKÜSÜ

İSTA - BURSA
Ahmet ÇAKIR

İşçiler, hedef Maden-İş'tir diyorlar

● «MAYSAN direniş barakası» ancak bir süre sonra yıkılmaktan kurtulamayacak

İşveren, işten çıkartma nedenlerini saya dursun, kendini haklı göstermeye çalışadursun bu nedenler konusunda işçiler ne diyorlar? Bir de onlara kulak verelim.

— İşten çıkarmada döviz bunalımının bir etkisi olabilir mi?

— «Amartisör üretimi, büyük ölçüde dışa bağımlı olmadığından, döviz bunalımından etkilenme veya ben zeri bir ekonomik çöküntü söz konusu değildir. Ayrıca MAYSAN, amortisör pazarını da büyük ölçüde elinde tutuyor. Kısa zaman önce yeni tahvil çıkardılar ve fabrika teknolojik olarak yenilenmekte. Aslında tensikatın gerçek nedeninin yeni tip otomatik tezgahların yerleştirilmesi olduğu ileri sürülüyor.

— İşveren, tensikat sonrası ucuz işgücüne yönelme amacında olabilir mi?

«Evet, işveren 6 aylık yasal süre geçtikten sonra, 18-19 yaşında niteliksiz iş gücü ile üretimi sürdürmeyi planlıyor. Bilindiği gibi bu tür uygulama, askerlik nedeni ile iş gücünü ucuzlatan bir uygulamadır.

MAYSAN'ın 6 aylık süre içinde pazarlarını kaybetme olasılığı olup olmadığı yönündeki soruya ise şöyle karşılık veriliyor:

— «MAYSAN'ın 6 aylık geçiş döneminde pazarlarını kaybetmesi söz konusu değildir. Çünkü MAYDA adlı dağıtım şirketlerinin elinde yeterli stokları var.»

● İŞYERİ TEMSİLCİLERİ NELER SÖYLÜYOR?

Evet, MAYSAN'da işveren MADEN-İŞ'e karşı açık tavır alırken, bu sendikanın işyerlerindeki temsilcileri direnişin başladığı gün, savcılıktan salındıktan sonra neler söylediler, bir de onları dinleyelim.

İşyeri baştemsilcisi, MAYSAN kurulduktan sonra iki sene temsilcilik yapmış, son iki senedir de baştemsilcilik görevini sürdürüyor.)

— «Fabrikada direniş başladıktan sonra faşist terör yaşadık. Yasalara açıkça karşı gelen işveren, jandarmayı da yasalara aykırı işleme zorladı.»

Direniş başladıktan sonra MAYSAN işçileri ile ilgili olarak ise şunları söylüyor Celil Şirin:

● MAYSAN işçilerinin grevini destekleyen çevre fabrikaların çalışanları sürekli yemek taşıdılar

«İşçi arkadaşlarımın direniş güçleri ve moralleri bütün gün boyunca yüksekti. Sınıfımızın onuruna yakışır bir mücadele sürdürdüler. Tahriklere kapılmadan soğukkanlılıklarını korudular, işverenin tertipleri boşa çıkarıldı.

«Kadın arkadaşlarımızın direnişi de övgüye layıktı. Jandarma fabrikaya girince erkek arkadaşların çevresinde kolkola girerek bir çember oluşturdular ve jandarma astsubayı tarafından zorla kırılana kadar, bu çemberden ayrılmadılar.»

Celil Şirin, Yol-İş ile ilgili de şunları söylüyor.

— «Patron durumunda olan Yol-İş Federasyonunun yöneticileri şimdiye kadar işçi aidatlarını tekellere peşkeş çekiyorlardı. Şimdi işçi düşmanlığında yeni adımlar attılar. Ama Maden-İş'e işverenlerden veya onların işçiler arasında sızmış ajanları olan gangster sarı sendikacılardan gelecek her saldırının kırılacağını biz bir kez daha göstereceğiz.»

Gün 13 Ağustos... İşyeri temsilcilerinden Namık Şimşek dedi ki:

— «Bütün bu kanunsuz davranışların ardında tekellerin işçi ücretlerini dondurma çabaları ve buna engel gördükleri sınıf ve kitle sendikacılığını yürüten sendikaları ezme çabaları yatmaktadır. Ancak işçi sınıfımız bunu boşa çıkaracaktır. Her türlü baskıya rağmen direnişi sürdürecek olan bizler, bunu bir kez daha göstereceğiz. Zafer kaçınılmaz olarak bizim olacaktır. Birlik ve dayanışmamız sürecektir. Taviz vermeyeceğiz.»

MAYSAN işyeri temsilcilerinden Mehmet Ali Yıldız da şunları söyledi:

— «Geçen sene MAKO'da yapılmak istenen tensikatlara karşı direnen sınıf kardeşlerimize elimizden geldiğince dayanışmamızı göstermiştik. Bu gün tüm fabrikaların bizimle olan dayanışmalarını gördük. Sınıf mücadelemizin keskinleştiği böyle günlerde işçi sınıfının kardeşliğini insan daha iyi kavrıyor.

Bütün gün açlık, susuzluk, yorgunluk nedir bilmeden direndik. Sendikalı kardeşlerimizin dayanışmaları bir an bile moralimizin bozulmamasında başlıca etken oldu.»

Temsilci Mevlüt Şen ise şöyle konuştu:

— «Jandarma, kadın-erkek ayırımı yapmadan saldırırken, durumu fotoğraflamak isteyen bir kadın işçi arkadaşımızın elinden zorla fotoğraf makinası alındı, tartaklandı. Özellikle bizi tahrik için jandarma astsubayları kadın işçi kardeşlerimize hakaret ettiler. Ancak soğukkanlı davrandık. Tahriklere kapılmadık.»

MAYSAN'da çalışan kadın işçi Gülviye Güneş'in suçu olayı fotoğlamak istemesi.

Gülviye Bacı da şunları söyledi:

— «Olay sırasında çok heyecanlandım. Ancak kesinlikle korkmadım. Tüm arkadaşlarla birlikte mücadele ederken insan korkmuyor. Fotoğrafla durumu tesbit ettim. Ancak saldırıyı yapanlar, yaptıklarından çok korkuyor olmalılar ki, elimden makinamı zorla aldılar. Beni tartaklamaları diğer kadın işçilere göz dağı vermek içindi. Ama hiç birimizi korkutamadılar. Kararlıyız, hakkımızı sonuna kadar arayacağız. Bu günkü gibi birliğimizi sürdürürsek mutlaka kazanırız.»

● DİRENİŞ SÜRÜYOR

Günler geçiyor, direniş sürüyor. İşçiler, aynı çalışma günlerinde olduğu gibi, çalışma saatinin başladığı saatte fabrika önüne gelip bekliyorlar. Ta ki normal çalışma günü bitene kadar. Bu bekleme geceleri de sürüyor. Nöbet çizelgeleri hazırlanıp, her işçi nöbet saatinde fabrika önünde hazır olup üzerine düşeni yerine getiriyor. Fabrikanın önü, hemen hemen her gün çeşitli işkollarında çalışan işçilerin oluşturduğu heyetlerin ziyaretleri ne sahne oluyor.

YARIN: MAYSAN bir faşist yuva haline getirilmek isteniyor

TV PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 HARUN

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan beşinci ve son bölümünde sigara satan, bu arada içinde ne olduğunu bilmediği zarfları Yüzük Salih'in istediği yerlere götüren Harun daha çok para kazanmaya başlar. Murat, yaptığı işin iyi olmadığını söylerse de Harun'u inandıramaz. Harun, Murat'ın yanından ayrılır. Daha iyi bir yere taşınır... Geceleri Murat'a kağıt toplamayı da unutmaz. Yine bir gece Murat için kağıt toplamaya çıkan Harun, evleri soyulan kişilerce görülür, gözcü olacağı sanılarak karakola götürülür.

19.30 SPOR

TRT haber merkezi spor şubesince hazırlanan programda haftanın spor olayları ve dış kaynaklı spor filmleri yer alıyor.

20.30 HABERLER

21.15 TV FİLMİ "PARANIN KİRİ"

Senam Kayra, Cüneyt Türel, Altan Karındaş, Hülya Tuğlu, Erol Taş, Eray Özbal, Nübar Terziyan, Menderes Samancı'nın yer aldığı filmde bir yolsuzluğun ortaya çıkarılması konu edilmektedir. Almanya'da çalışan işçiler aralarında birleşerek bir üretim kooperatifi kurmuşlardır. Amaçları tümüyle yerli sermaye ve hammaddeye dayalı bir tarım ilaçları fabrikası gerçekleştirmektir. Ancak bir takım güçlüklerden sonra olayı basına aksettirmeye çalışır.

22.35 BİR SANATÇI

Ressam Cemal Pbingöl'ün yaşamının anlatıldığı bu programda sanatçının yapıtlarından örnekler gösteriliyor. Ayrıca sanatçının çocuk resmiyle ilgili görüşlerine değiniliyor.

23.00 BİR KONSER

1. Popta: On Hacer Rapsodisi. Nuray Esen (Viyolonsel) Leade Von Aschen (Piyano) 2. bestecisi belli olmayan bir Passion. Hilmi Girginkoç (bas), Katya Valeva (piyano).

23.25 HABERLER

1 MAYIS KOLHOZU

Yazan: Galina NİKOLAEVA

Stepan ile Avdotya evlendiler

— 27 —

Avdotya, uzaklarda akseden şarkıyı dinliyerek gökyüzüne bakıyordu. Bir yıldız yavaşça semanın eteklerine doğru kaydı, arkasından bir an süren bir ateş izi bıraktı.

Avdotya, avucunu semaya doğru uzatarak:

"Ne kadar çok yıldız var!" dedi. "Benimki hangisi acaba? Bu koca gökte benim yıldızım hangisiyse göstersin, kendini!"

Sanki buna cevapmış gibi, tam karşısında bir yıldız oynadı, bir an parladı ve kayboldu. Avdotya, hurafelere inanıyormuş gibi, bir sevinç duydu: "Stöpa gelecek miydi? Bunu akıl edebilecek miydi? Hiç gelmez olur mu?"

Hafif adım sesleri duydu.

Stepan, uzun zaman, Avdotya'ya yaklaşmaya karar veremedi. Avdotya'nın beklediğini biliyordu; fakat belki bir hata yapacağından, istemediği halde onu kıracağından ve karşılıklı güvenin doğurduğu sevinci yitireceğinden korkuyordu. Etrafta dolaşıyor, sigaranın birini yakıp birini söndürüyordu, nihayet kararını verdi:

"Paltomu alıp, soğuk almasından korkuyormuş gibi ona götüreyim. Sonra bakarız..."

Paltoyu alarak çayıra doğru yürüdü, fakat yaklaştığı zaman tereddüdüne kızdı. Paltoyu bıraktı, sigarayı attı: "Bu çocukça iş ne demek sanki! Kimi aldatıyorum?"

Kalbi çarparak ot yığınına yaklaştı:

— Korkma Avdotya Tihonavna, benim!

Avdotya ellerini uzattı:

— Stöpa!..

Stepan ile Avdotya evlendiler.

Avdotya mesuttu ve tam saadetine alıştığı, bunun sağlamlığına ve yıkılmazlığına inandığı bir sırada Vasiliy döndü.

5. EVDE

Şehirden saat beşten önce hareket etmişlerdi. Kamyon uçsuz bucaksız ormanlar arasındaki yolda uçuyordu. Karla kaplı ağaçların, birbirine girmiş, yosunlu dalları, ta yolun üzerine kadar uzanıyordu.

Lena kederliydi. Büyük şehirde doğup büyüyen genç kız, ilk olarak bir yıl önce köye gelmiş ve yeni koşullara çok çabuk alışmasına kendisi de şaşmıştı. Fakat, baba evine her gidişinde yarası tazeleniyordu. Altı saattir karla örtülü orman ve ovaların ortasında yol alıyordu. Fakat, ışık dolu vitrinleri ve neşeli tramvay gürültüleriyle, şehrin gece manzarası hâlâ gözlerinin önündeydi.

Etrafına, her şeyi yeni görüyormuş gibi bakıyor ve her şey ona yabancı geliyordu.

Koyu kurşuni renkli alçak semanın altında, yer yer tarlalarla bölünmüş, ufarak ağaçlı ormanlar uzanıyordu. Ak kavaklar yolun üzerine eğilmişti. Kurşuni sema, kendisi gibi çıplak dallara dayanıyordu.

Dere ve düzlüklerde ince bir kar örtüsü vardı, yamaçlarda ise rüzgâr karları savurmuştu ve toprak yama gibi görünüyordu.

Başörtülü, ayaklarına keçe çizme giymiş, tanımadığı bir kadın, kamyona yol vermek için yana çekildi ve gülümsiyerek, sanki bir tanıdık görmüş gibi başıyla selâm verdi ve:

— Uğurlar olsun! dedi.

Kamyon hızla geçip gitmişti. Kadın ise, olduğu yerde durarak, arkalarından sanki: Bunlar kim, nereye gidiyorlar? diyormuş gibi düşünceli bir halde bakıyordu.

Ormanlar artık geride kalmış, kamyon, körpe fidanlarla kaplı yerlerden geçmeye başlamıştı. Artık alçak evler, çitler, direği semaya yükselen pınar yaklaşmıştı.

Valentina, hafifçe, sevinç dolu bir sesle:

— Yaklaşıyoruz, dedi.

Lena, Valentina'nın şeffaf, kahverengi gözlerindeki anlaşılmıyan, âdeta coşkun ifadeye, yüzünde donup kalmış tebessüme bakarak hayrete düştü.

"Ne tuhaf gülümsüyor", diye düşünüyordu, "Burada doğmuş, fakat çoktan beri uğramamış.. Nasıl bir kadın acaba? Her halde iyidir. "Petrovic" fena karı olmaz..."

Kamyonda, sepetler ve bohçalar arasına oturmuş olan Valentina, tıpkı Lena gibi etrafına gergin bir vaziyette bakınıyor, fakat içi, her geçen dakikayla, keder değil de, sevinç ve heyecanla doluyordu.

Evlerin bölmediği geniş, uçsuz bucaksız gökyüzü, toprağı öyle bir şefkatle kucaklıyor, ufuktaki beyaz pamuk gibi tarlalara doğru öyle uzanıyordu ki, Valentina, bohçaların üzerinde, ayağa kalkarak semaya elle dokunmak arzusunu duyuyordu.

Hava baldu; rutubetli, insanın göğsüne tazelik dolduran geniş ve sakin bir dalga halinde akıyordu. Körpe telli kavaklar, ürpermiş gibi yana kaçıyor, incecik çamların tepeleri düşünceli düşünceli sallanıyor, akkavakların zarif, boz renkli dalları hafifçe titriyor, ufacık köknarlar ise, yumuşak karla örtülü dallarını, parmakları açılmış bir çocuk eli gibi öne doğru uzatıyordu.

Tanımadıkları o kadının, kendilerini selâmlıyarak olduğu yerde durup dikkatle arkalarından bakması, bitmez tükenmez orman yollarında rastlanan her hangi bir kimsenin, ilgi uyandıracak, dost ve gerekli bir varlık sayılacak kadar değerli olduğu bu geniş semalı, sakin ormanlı yerleri seviyordu.

"Ne kadar güzel, diye düşünüyordu, Bunca yıl bunlardan kendimi nasıl yoksun edebildim? Buralara, Alyoşa'yla ahududu toplamaya gelirdik. İşte, yağmurdan kaçarak içine saklandığımız o eski ambar. Kamyondan atlasam da, şu patikayı koşa koşa aşsam! İşte, omuzunda şu ağacıyle bir kız! Ne güzel, ne hafif yürüyor, sanki yüzüyor! Ah, Dunya imiş!"

Valentina kamyondan eğilerek:

— Dunya, Dunuşka! Merhaba Dunya? diye bağırmaya başladı.

— Allah, Allah! Valuşka Berezova imiş! Çok kalacak mısın?

— Hayır.

Kamyon durduğu zaman Valentina atladı ve evin merdivenini koşa koşa çıktı.

— Valuşka, ninesinin yavrusu!

Vasilisa nine Valentina'yı merdivenlerde karşıladı, torununu kuru kollarıyle kucaklıyarak, göğsünde sıktı. İçerden keskin bir koku sızıyordu: Ekmek, sardunya ve süt kokusu.

— Canım benim! Her halde donmuşsundur? Alyoşa'yı tanıyabilecek misin?

Valentina hem ninesini, hem de yeğenini kucaklıyarak:

— Alyoşa, kardeşim, sen misin? Ah ayı, ezdin beni! Nasıl oldu da boyun bu kadar uzadı? Buradan ayrıldığımda henüz küçücüktün? Nineciğim, bunu neyle besledin böyle? diye konuşuyordu.

Odaya, herkesin unuttuğu Lena girdi ve tereddütle, kapının eşiğinde durdu. Bu birbirinin akrabası olan insanların karşılaşmasına engel olmak istemiyordu, fakat aynı zamanda Valentina'yla vedalaşmadan gitmeyi de nezaketsizlik sayıyordu. Çekingen bir tavırla, acaleyle:

— Hoşça kalın Valya, dedi.

— Nereye gidiyorsun Lena? Sizi bırakmıyacağım! Biz böyle büyük bir sevinç yaşarken, siz bizi bırakıp gitmek istiyorsunuz ha! Alyoşa misafirin çocuğunu alsana!

(Devamı yarın)

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ....KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü .... Osman İKİZ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Şehit Fethi Bey Cad. Hasan Hoca Sok. No: 42/2 Konak Telefon 13 69 61
● Dizgi .... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı ......, Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtımı .... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 200 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

Gazetemizi okuyan 11 genç gözaltına alındı

Ankara (Politika) — Ankara'nın İzmir Caddesi'nde bir lokalde arama yapan sıkıyönetim görevlileri gazetemizi okudukları gerekçesiyle 11 ilerici genci gözaltına aldılar. Arama yaptıran asteğmen gazetemiz muhabirlerine de hakaret etti. Sıkıyönetim yetkililerinin gençlerin gözaltına alınmaları gerekçesine inanmamalarına karşın, 11 genç önce Çankaya Karakolu'na, daha sonra Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürülerek 4 saat gözaltında tutuldular.

Önceki gün İzmir Caddesi'nde genellikle ilerici gençlerin oturdukları bir lokalde saat 14.30 sıralarında arama yaptıran bir asteğmen yanlarında ve masalarında Politika Gazetesi bulundukları gerekçesiyle 11 ilerici genci gözaltına aldı. Kahvede bulunanların tümünü sıkı bir aramadan geçiren asteğmen daha sonra, kimliksiz olduğunu öne sürdüğü liseli bir genci kahveden çıkartarak dövdü. Liseli gence vururken, «doğru dur, iyi vuramıyorum» şeklinde bağıran asteğmen daha sonra lokalden ayrılırken «Bunları özellikle Politika'cı oldukları için götürüyorum» dediği polis otosuna gençleri bindirterek Çankaya Karakolu'na götürmelerini istedi. Bu arada 11 kişinin gazetemizi okudukları gerekçesiyle gözaltına alınmalarının duyulması üzerine arama yapılan lokale giden gazetemiz muhabirine asteğmen tarafından hakaret edildi. Sıkıyönetim görevlisi arkadaşımıza «Sana ne, topla malzemelerini çek git, yarın polis bültenlerinden okursunuz» neden gözaltına alındıklarını dedi. Gazetemiz muhabirinin fotoğraf çekmesini de önleyen asteğmen, «Ben askerim, polis değil, topla malzemeni çek git dedim sana» şeklinde bağırdı.

Gençlerin polis otosuna bindirilmelerinden sonra muhabirlerimiz tarafından aranan sıkıyönetim görevlileri bu gerekçeyle insanların gözaltına alınmasının mümkün olmadığını belirttiler. Sıkıyönetim görevlilerine gazetemizi okudukları gerekçesiyle 11 kişinin gözaltına alınmasının antidemokratik bir uygulama olduğunun belirtilmesi üzerine sıkıyönetim görevlileri konuyu «tetkik» ettireceklerini söylediler.

İlerici gençler Çankaya Karakolu'na gönderten asteğmen polislere konuya ilişkin tutulan zabıt sırasında adının (İ. Ü.) olarak yazılmasını istedi. Polislerin bunu açık yazmak gerektiğini belirtmeleri üzerine de asteğmen «Beni kime sorarsanız yanıt verir» dedi.

Çankaya Karakolu'nda ifadeleri alınan ilerici gençler daha sonra kimlik tesbiti için Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüler. İlerici gençler Emniyet Müdürlüğü'nde bir süre tutulduktan sonra yeniden Çankaya Emniyet Amirliği'ne gönderildiler. Hiçbir yasal gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alınan 11 genç daha sonra serbest bırakıldılar.

Trafik

(Baştarafı 1. Sayfada)

şın turizm şirketinin şoförü sistemli bir şekilde arabanın önünü kesti. Bu tutumunu birkaç kez sürdürmesinden sonra arkadaşlarımız otobüsü son bir kez daha sollamak istediler. Ancak Erzincanlılar şirketinin sürücüsü aniden direksiyonu sola çevirdi. Bu ani hareket karşısında gazetelerimizi taşıyan otomobilin sürücüsünün fren yapması üzerine yolun kaygan olması yüzünden otomobil rampaya devrildi. Otomobilin bir kaç kez takla atmasına karşın Erzincanlılar şirketinin sürücüsü yoluna devam etti. Kazada Mehmet Hocaoğlu ve Altan Susaruğur adlı arkadaşlarımız ağır yaralandılar. Otobüs sürücüsü ise olanlara aldırmadan yoluna devam etti.

Daha sonra yoldan geçenlerin yardımıyla Kızılcahamam Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralı arkadaşlarımıza Kızılcahamam Devlet Hastanesi doktoru Ahmet Ökçüler tarafından ilgi gösterilmedi. Hiçbir gerekli müdahale yapılmayan arkadaşlarımız, daha sonra olay yerine ulaşan Politika gazetesi Ankara Bürosu çalışanları tarafından Hacettepe Hastanesi'ne getirildiler.

Hacettepe Hastanesi'nde yaralı arkadaşlarımız Hocaoğlu ve Susaruğur tedavi altına alındılar. Doktorlar arkadaşlarımızın sağlık durumunun iyiye gittiğini, ölüm tehlikesini kesinlikle atlattıklarını belirttiler.

Maden - İş

(Baştarafı 1. Sayfada)

Şükrü Er, Türkiye Maden-İş Sendikası Kongresi'nin işçi haklarının savunulduğu bir toplantıdan çok demokratik rejimin yıkılmasını hedef aldığını iddia etti.

Açıklamasında, Türkiye Maden-İş Sendikası Kongresi'nin Uluslararası Komünist Marşı ve Türk bütünlüğünü bölücü bağırışlarla çalışmalarına başladığını, bunun Türk aydın ve sorumluları ile tüm vatandaşı yeteri derecede uyarmış olması gerektiğini savunan MESS Başkanı Er, şunları söyledi:

«Böyle bir toplantının bazı parlamenterler ile yasal kuruluşlar tarafından tasvip ve destek görmesi de endişe vericidir. Parlamenterliği kızıl bayraklar peşinde miting meydanlarına yürümek ve Uluslararası Komünist Marşı ile başlayan kogrelerde MESS gibi yasal kuruluşlara hücum etmek, işçi ve işveren ilişkilerini bozucu beyanlarda bulunmak şeklinde anlayan bazı parlamenterlerimizin hangi çıkar peşinde koştukları ve kimlere hizmet etmek istedikleri ulusumuz tarafından artık çok iyi anlaşılmıştır. Ulusumuz, hür rejim düşmanlarına ergeç oyları ile gereken dersi verecektir.»

MESS'in laf değil, alınteri işleyen ve mal üreten sanayicilerin bir kuruluşu olduğunu belirten Şükrü Er, «MESS'e geçit vermeyeceğiz» diye bağıranlarla toplusözleşme yapmanın zor olduğu görüşünü ileri sürdü.

Öte yandan BANK - SEN Genel Yönetim Kurulu da gözaltına alınan üç sendika lideri ile ilgili bir açıklama yaptı. Açıklamada aralarında BANK-SEN Genel Başkanı Metin Denizmen'in de bulunduğu üç sendika lideri hakkında yapılan bu işlemin doğrudan demokrasiye bir saldırı olduğu kaydedildi.

Kırşehir'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

na saldıran faşistler CHP İl Başkanı Kemal Akpınar'ın dükkanını tahrip ettiler.

MHP İl Teşkilatı kongresine katılmak üzere dün saat 12.00 sıralarında Kırşehir'e giden Alpaslan Türkeş aralarında kadınların da bulunduğu kalabalık bir halk topluluğu tarafından «katil Türkeş» sloganlarıyla karşılandı. Polis ve jandarmanın halkı cop ve dipçikle dağıtmasından sonra çevre il ve ilçelerden kente gelen faşistler seninde terör estirdiler. PTT önünde bir grup ilericiye ateş açan faşistler ilerici demokratik örgütleri taşladılar. Faşistlerin saldırıları karşısında hiçbir önlem almayan polislerin kentin çeşitli merkezlerinde durarak yoldan gelip geçenlerin üzerini aradığı bildiriliyor. Bu arada önceki gün de MHP İl Örgütü yöneticilerinden ikisi ile toplantı yapan Kırşehir Emniyet Müdürü ve Jandarma alay komutanı ilçelerdeki POL-BİR'li polislerin kongre nedeniyle şehre getirilmesine karar verdikleri bildiriliyor. Türkeş'in Kırşehir'e geleceğinin açıklanmasından sonra sayıları 400'ü bulan faşistler kentin çeşitli bölgelerine dağılarak gruplar halinde dolaştılar. Ellerindeki silahları çevrelerine gösteren faşistlerin üzerlerinin aranması istenmesine karşın hiçbir müdahale yapılmadı. İlde durumun gergin olduğu belirtildi.

Kayseri

(Baştarafı 1. Sayfada)

rından alınarak bilinmeyen bir yere götürüldüler.

Kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından alınan 5 kişiden dün geç saatlere kadar haber alınamadığı bildirildi. Emniyet yetkilileri başvurular üzerine adı geçen beş kişinin gözaltında bulunmadıklarını açıkladılar. Bunun üzerine öğrencilerin anne ve babaları Kocaeli Valisi Celal Kayacan ve Emniyet Müdürü'ne birer telgraf çekerek çocuklarının hayatlarından endişe ettiklerini, Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuracaklarını bildirdiler. 5 ilericinin anne ve babaları ayrıca yetkililerden bu yasadışı davranışın sorumluları hakkında işlem yapılmasını ve çocuklarının nerede olduğu konusunda açıklama yapılmasını istediler.

Bu arada 5 ilerici öğrencinin yasal hiçbir gerekçe gösterilmeksizin yakalanıp bilinmeyen bir yere götürülmesinden sonra Cumartesi günü de Pazar yerinde Maraş katliamını protesto bildirileri dağıtan ilerici gençlerden Hasan Kurar ve Necati Çam polis tarafından yakalanarak gözaltına alındı. Gözaltına alınan bu gençlerden de tüm uğraşlara karşın herhangi bir haber alınamadığı bildirildi.

Baro Başkanları

(Baştarafı 1. Sayfada)

pan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem «DGM'ye olduğu gibi CHP'nin ihtisas mahkemelerine de karşı çıktık. Özgürlüklerin kılına dokunan her türlü girişime karşı çıkacağız» dedi. İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın da konuşmasında MHP ve ÜGD'nin cinayet yuvaları olduğunu belirterek «Her ikisinin de kapatılması, yöneticilerinden hesap sorulması için mekanizmayı işletin» şeklinde konuştu.

Dün saat 10.00.da başlayan Baro Başkanları Ortak Toplantısı'nda Demirel Hükümetinin dayatmaya çalıştığı baskı yasalarına, devlet güvenlik mahkemelerine izin verilmemesi istendi. Yapılan konuşmalarda MHP ve ÜGD'nin terörün arkasındaki örgütler olduğu belirtilerek hesap sorulması gerektiği bildirildi. Toplantıda bir konuşma yapan İstanbul Barosu Başkanı Apaydın geçtiğimiz günlerde İstanbul'da MHP İl binasına yapılan aramada ele geçirilen belgelerde kendi adının da aralarında bulunduğu bir çok ilerici aydın, demokrat öğretim üyesi, yazarın evlerine giriş ve çıkış saatlerinin, fotoğraflarının bulunduğunu hatırlatarak «Burası MHP İl Merkezi'dir. ÜGD kütüphanesi falan değil, zaten ikisi de içiçedir. MHP Genel Başkanı Türkeş bu örgütleri kendisinin kurdurduğunu açıklamıştır. Her ikisi de cinayet yuvasıdır. Bu iki örgütün kapatılması, yöneticilerinden hesap sorulması için mekanizmanın işletilmesi gereklidir» dedi. Tetiği çeken eli yakalamanın polisin görevi olduğunu hatırlatan Apaydın, kendisinin MHP'nin kapatılması istemi ile suç duyurusunda bulunduğunu belirterek Barolar Birliği ile ayrı ayrı barolann bunu desteklemelerini istedi.

Toplantıda ayrıca diğer illerin baro başkanları da söz alarak görüşlerini açıkladılar. Konuşmaların hemen hepsinde cinayetlerin perde arkasında MHP'nin bulunduğu belirtildi. Cumhuriyet Başsavcılığı'nın harekete geçmesini isteyen baro başkanları illerindeki üyelerine yöneltilen saldırıları da kınadılar.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Faruk Erem de toplantının sonunda yaptığı konuşmada Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin geçen dönemde yasalaşmasında önemli rolleri bulunduğunu belirterek «DGM'lere, de CHP'nin ihtisas mahkemelerine de karşı çıktık. Özgürlüklerin kılına dokunan her türlü girişime karşı çıkmaya devam edeceğiz. Olağan üstü hal yasalarıyla terör önlenemez» dedi.

İstanbul'daki

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

da, Maden-İş BANKSEN ve BAYSEN sendikalarıyla ilgili ihraçların kaldırılması, emperyalizme, faşizme, tekellere şovenizme karşı güç ve eylem birliğinin oluşturulması, sıkıyönetimin kaldırılması DGM'lere ve diğer baskı yasalarına karşı mücadele edilmesi görüşleri karara bağlandı. Bir danışma kurulu niteliğinde olan Temsilciler Meclisi toplantısında, DİSK'in parti kuramayacağı da karar altına alındı.

3400 civarında temsilcinin katıldığı toplantıya Maden - İş, BANK-SEN ve BAYSEN sendikalarından 5'er gözlemci çağrıldı. Toplantı sürerken, sendika temsilcilerinin konuşmaları tamamlanmadan, karar alınmak istenmesi çeşitli tartışmalara yol açtı. Ancak DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar'ın DİSK'in parti kurabilmesi yönündeki görüşlerini düzeltmesi ve karar metninde «DİSK parti kuramaz» görüşüne yer verileceğini söylemesi üzerine tartışmalara son verildi. Toplantıda söz alan Maden-İş, Lastik-İş, TEKSTİL, Aster-İş, Yeni Haber-İş Sendikası temsilcileri, bu dönemde DİSK'e büyük görevler düştüğünü belirterek «Cephe» kararının hayata geçirilmesini istediler. Temsilciler Meclisi toplantısında K. Maraş can kırımı ve Maden-İş Sendikası Genel Kurulu'nda divanın gözaltına alınması protesto edildi.

I. BÖLGE TOPLANTISI

DİSK 1. Bölge Temsilciler Meclisi önceki gün Ankara'da toplandı. Toplantıda DİSK'ten geçici olarak ihraç edilmiş olan Maden - İş BANK-SEN ve BAYSEN sendikaları da 5'er kişi ile temsil edildi. Temsilciler Meclisi'nde OLEYİS, Tekges-İş, Aster-İş, Dev. Maden-Sen, Sosyal-İş, Petkim-İş, Yeni Haber-İş sendikalarının sunduğu karar tasarısı, Genel-İş, Devrimci Sağlık-İş, Tis ve Gıda-İş Sendikalarının da katılımıyla kabul edildi. Kararda baskı ve saldırılara karşı tek güvencenin işçi ve [illegible]erlerinden başlayarak oluşturacakları güç ve eylem birliği olduğu belirtildi ve anarko-sendikalist eğilimlerle; parti kurma girişimleri reddedildi.

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve 1 Bölge Temsilcisi Şinasi Kaya'nın yönettiği Temsilciler Meclisi'nde sık sık «Yaşasın eylem birliği», «Barış dostluk dayanışma» sloganları atıldı.

7. BÖLGE TOPLANTISI

DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Mustafa Aktolgalı başkanlığında DİSK 7. Bölge toplantısı dün Trabzon Evlendirme Salonu'nda yapıldı. Toplantıda altı maddelik karar tasarısı oylamaya sunularak kabul edildi.

Sosyalistlerin birliğinin sağlanması konusunda bazı konuşmacılar bugünkü DİSK yönetiminin bundan ne anladığını sordular. «Bunun eğer bir parti kurma çalışması ise» yanlış olacağını belirten bir konuşmacının sözünü kesen Divan, «bundan bir parti kurma çalışmasının anlaşılamayacağını» belirtti ama ne anladıklarını açıklamadı.

Sisten dağa çarparak

(Baştarafı 1. Sayfada)

lıyordu. Bu sırada bir uçak sesi duyduk. Köyümüz, hava alanına çok yakın olduğu için önce önemsemedik. Ama uçak çok yakınımızdaydı. Birden sisin arasından uçağın gövdesini gördük. Damların üzerinden geçip Türbetepe'ye doğru gitti ve büyük bir gürültüyle yere vurdu. Bir süre yerde sürüklendi ve alevler içinde patladı.»

ÖLENLER

Yaralı olarak kurtarılan 4 kişi dışında uçakta bulunan ve ilk belirlemelere göre öldükleri anlaşılan 39 yolcunun kimlikleri şöyle:

Kaptan Birinci Pilot: Sabri İnallı, İkinci Pilot: Özcan Atasoy, Hostes: Berrin Çini, Yolcuları: Tayyip Altuncu, Murat, Turan, Rafettin Bahadır, Nurettin Bor, Ahmet Ertenli, Mehmet Balcı, Aslan Varol, Ahmet Altıer, İsmet Bilginer, Ömer Bakırcı, Neşet ve Hacer Övet, Haluk Karayalçın, Halil Ayan, Nesibe Ayan, Ayşe Şahin, Nazif ve Metin Embiyaoğlu, Sinan Ediz, Mehmet Kambur, Salih Bağışlayıcı, Osman Yaman, Kamil Gören, Mustafa Pelenk, İlhami Soylu, Kemal Aptik, Mücahit Çetin, Suat Aptik, Mehmet Kırcal, Mustafa Mıdık, Bahri Birer, Evni Sözen.

KAZADAN KURTULANLAR:

Kazadan hafif yaralarla kurtulan Hostes Nilay Ercan Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hastanesi'nde, yolculardan, Nazif Kotis SSK Ankara Hastanesi'ne, İbrahim Dağdeviren ile Ahmet Karaosmanoğlu da Hacettepe Hastanesi'nde tedavi altına alındılar. Hastane yetkilileri, yaralıların bazı kırık ve yanıkları bulunduğunu, durumlarının ağır olmadığını söylediler.

ABD'li rehinelerden

(Baştarafı 1. Sayfada)

sindir. Onlarla birlikte Amerika, CIA ve SAVAK Örgütü de yargılanmış olacaktır.»

Humeyni'nin bu sözleri, rehinelerden sadece bir kısmının yargılanacakları, geri kalanları ise serbest bırakılacakları biçiminde yorumlandı.

Ayetullah Humeyni'nin bir Mısırlı gazeteciye verdiği demeçte de, 50 rehinenin yeni yılda yargılanacaklarını ve bundan sonra serbest bırakılacaklarını söylediği öne sürüldü. Dini liderin, asıl amaçlarının rehineleri değil, Şah ve yandaşı ABD'yi yargılamak olduğunu söylediği bildirildi. Mısırlı gazeteci Muhammed Heykel, rehinelerin ailelerinin avukat tutmak üzere davet edileceklerini de bildirdi.

Halkımız Maraş Cankırımını

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ankara Birliği, Genel-Der, AFSAD, BANK - DER, Haber-Der, İKD, İGD, Türkiye Ormancılar Derneği, Türkiye Jeoloji Kurumu, Sosyal Hizmetler Uzmanları Derneği, İLD, AKÖK, KÖGEF, yöneticileri, ortak bir açıklama yaparak faşistlerin böylesine cesaretlenmelerinde, CHP'nin gütmüş olduğu faşist odakların üzerine yürümekteki kararsızlık politikasının yanında ilerici demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini yaşama geçirememiş olmalarının da büyük payı olduğunu belirttiler. Ortak açıklamada gericiliğin saldırısını kırmanın, heveslerini kursaklarında bırakmanın olanaklı ve zorunlu olduğu belirtilerek «Tüm demokrasi güçlerinin eylem ve cephe birliği bu tehlikeyi altedecek tek çözümdür» denildi.

24 Aralık'ta, Maraş katliamı sorumlularının bir yana bırakıp sermayenin istemi olan sıkıyönetimin halka dayatıldığı gün olduğu hatırlatılan ortak açıklamada, sorumluların, saldırganların, suçluların apaçık ortada olduğu belirtilerek şöyle denildi:

«Bunlar, ABD emperyalizmi, işbirlikçi, tekelci burjuvazi, bunlara yaslanan gerici faşist güçlerdir. MHP, ÜGD, CIA, Kontr-gerilla, Mafya içiçedir. Faşistlerin böylesine cesaretlenmelerinde CHP'nin gütmüş olduğu faşist odakların üzerine yürümekte kararsızlık politikasının yanında, ilerici demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini yaşama geçirememiş olmalarının da büyük payı vardır».

CHP GENÇLİK KOLLARI

CHP Gençlik Kolları Merkez Kurulu da Kahramanmaraş cankırımının yıldönümü nedeniyle yaptığı açıklamada MHP ve ÜGD'nin dağıtılması, hesap sorulması istendi. Maraş cankırımı sırasında yüzlerce insanın öldürüldüğü, ancak bu insanlık dışı olayın sorumlularının ve örgütlerinin halen yaşadığı, iğrenç ve acımasız katliamlarına devam ettiği belirtilen açıklamada, katliamın sorumlularından hesap sorulmakta geç kalındığı bildirildi. Devlet kurumlarının yeniden işgal edilmek istendiği, POL-BİR'li polisler eliyle ilerici, demokratlar üzerindeki baskının arttırıldığı hatırlatılan açıklamada:

«Bugün bu demokrasi tarihimizin iğrenç olaylarının sorumlularına ve örgütlerine yargı organları hesap sormakta geç kalmıştır» denildi.

GÖSTERİLER

Öteyandan çeşitli meslekterden emekçiler kentin değişik merkezlerinde düzenledikleri gösterilerle Kahramanmaraş katliamını protesto ediyorlar.

Maliye Bakanlığı önündeki otobüs duraklarında önceki gün bir gösteri düzenleyen banka ve PTT emekçileri, Maraş katliamının sorumlularından hesap sorulmasını istediler. Çalışma Bakanlığı'nda bir pano asan bakanlık emekçileri polislerin sökmesine karşın ikinci bir pano asarak Maraş katliamının sorumlularının AP ve MHP olduğunu belirttiler. Merkez Bankasında da "Merkez Bankası çalışanları" imzasıyla yüzlerce bildiri dağıtan banka emekçileri Maraş katliamını unutmadıklarını belirttiler.

Rüzgarlı Sokağın girişinde de önceki gün PTT ve banka emekçileri tarafından ortak bir korsan gösteri daha yapıldı.

Şirintepe'de ise HALK-KOOP'un önünde önceki gün saat 18.30 sıralarında aralarında kadın ve çocukların bulunduğu 50'yi aşkın emekçi tarafından düzenlenen bir gösteri yapıldı. Konuşmalarda Maraş katliamının hesabının sorulacağı belirtildi.

Bursa'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

İSTANBUL'DA

Dün saat 13.30 sıralarında Mecidiyeköy 1. Taş Ocağı Caddesinde yürümekte olan Ziya Çelik kimliği saptanamayan kişi veya kişilerin silahlı saldırısına uğradı. İşçi olduğu sanılan Ziya Çelik olay yerinde öldü.

Şişli MHP İlçe Yönetim Kurulu üyesi Bahri Aksu, Şişli İzzetpaşa Çiftliği yakınlarında dün saat 13.00 sıralarında kimlikleri henüz belirlenemeyen iki kişinin silahlı saldırısına uğradı. Saldırı sonucu ağır yaralanan Bahri Aksu, hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

● Okmeydanı Sosyal Sigortalar Hastanesi karşısında dün akşam saat 20.00 sıralarında kimliği bilinmeyen kişilerin silahlı saldırısına uğrayan Kaptan Ali Lisesi öğrencisi Haydar Seyrengah olay yerinde öldü.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır'ın Merkez Kandeş köyüne bağlı Yenice mezrasında geçtiğimiz hafta Yusuf Çelik adlı ağa ve adamları tarafından saldırıya uğrayan Mustafa Karaya adlı kişi öldü, kardeşi ise halen komada.

ANKARA'DA

Ankara'nın Yenimahalle Semtinde bir eve, kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından açılan ateş sonucu, Bayındırlık Bakanlığı'nda memur olarak çalışan Recep Yıldırım vurularak öldü.

Ankara Yenimahalle Demetevler 4. Cadde 51-1 numaralı konutta dün 04.15 sıralarında Cahit Doğruyol (27) adındaki bir muhasebeci kurşunlanarak öldürüldü.

MHP İL BİNASI'NDA BOMBA PATLADI

Milliyetçi Hareket Partisi'nin Cebeci'deki il binasında bu akşam saat 19.40'da bir patlama oldu.

Edinilen bilgilere göre, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 139 nolu binadaki MHP Ankara İl Merkezi'nde patlayan bomba herhangi bir can kaybına meydan vermedi.

Olayla ilgili olarak soruşturma sürüyor.

AYDIN'DA

● Koçarlı Cezaevinde dün meydana gelen olayda, sağ görüşlü bir hükümlü öldürüldü. Aydın Valisi Kemal Şenol'dan edinilen bilgiye göre, bugün öğleden sonra tutuklu ve hükümlüler arasında kavga çıkmıştır. Kavga sonunda, 6 hükümlü, koğuşta dövdükleri sağ görüşlü hükümlünün başına bir keserle vurdular ve ölümüne neden oldular.

TARSUS'TA

Saat 19 sıralarında Tarsus'ta meydana gelmiş, Berdan Barajında işçi olarak çalışan Ahmet Yumru ve Nihat Şanal adlı iki işçi, evlerine dönmekte iken, kimliği saptanamayan 3 kişinin otomatik tabancalarla açtıkları ateş sonucu ağır şekilde yaralandılar.

Adana Numune Hastanesi'ne kaldırılan işçilerden Ahmet Yumru kurtarılamayarak öldü.

Adana, K. Maraş,

(Baştarafı 1 Sayfada)

günün sağlanması hususunda gerekli önlemler alınmış ve yapılan uygulamalar sonucu huzur ve güvenlik içerisinde öğrenim yapılması sağlanmıştır. Buna rağmen TÖB-DER'in 24 Aralık 1979 Pazartesi günü Türkiye çapında bir günlük boykot yapacağı ve bu konuda gizli çalışmalar sürdürüldüğü anlaşılmıştır.

Bu durum ve genel güvenlik, kamu düzeninin korunması ve sağlanması maksadıyla:

1— Sıkıyönetim yetki ve sorumluluk bölgesinde faaliyette bulunan TÖB-DER şubelerinin 1630 sayılı Dernekler Kanunu hükümleri ve tüzüğündeki amacına aykırı faaliyetlerde bulunduğu tesbit edilmiş olduğundan 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun 3. maddesinin (g) fıkrası gereğince Adana - Kahramanmaraş - Gaziantep ve Adıyaman il ve ilçelerindeki TÖB-DER şubelerinin faaliyetleri yasaklanmıştır.

Bu tedbire ve emre aykırı hareket eden kişiler hakkında 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun 16/1 maddesi gereğince işlem yapılacaktır.

2 — TÖB-DER yöneticilerinden yasalara aykırı faaliyetleri bulunan kişiler hakkında sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerince gerekli kovuşturma sürdürülmektedir.

3 — Eğitim ve öğretim kurumlarında genel nitelikte boykot yapılmaması bakımından Sıkıyönetim Komutanlığı güvenlik kuvvetlerince bütün okullarda gerekli önlemler alınmış, yönetici, öğretmen ve öğrencilerin can güvenlikleri sağlanmıştır. Bu nedenle büyük kısmının mesleklerinin şeref ve kutsiyeti bilinci içinde olduğuna inandığımız öğretmenlerimizin, öğrenci velilerinin ve tüm vatandaşların yasa dışı olan boykot eyleminin meydana gelmesine yardımcı olmamalarını ve çocuklarını mutlaka okula göndermeleri ni ve buna mani olan kişileri güvenlik kuvvetlerine duyurulmalarını rica ederim.

Nevzat Bölügiray
Korgeneral
6. Kolordu ve
Sıkıyönetim Komutanı

Sporda da sözümüz var

Gerçek "Yılın Sporcuları,, adaylarını açıklıyoruz

● Solcu olduğu gerekçesi ile kilosunda rakipsiz olmasına karşın Ulusal Takım kadrosundan çıkarılan Halterci Kemal Başkır, yılın sporcuları sıralamasında yeraldı

Bu kez de bir halterciyi okurlarımıza tanıtıyoruz. Tanıtacağımız halterci «solcudur» gerekçesiyle kilosunda rakipsiz olmasına karşın Balkan Şampiyonası için girdiği Ulusal Halter Takımı kadrosundan çıkartıldı.

Ayrıca geçen hafta devlet tarafından kendisine tanınan bir olanak olan «tuvalet» büyüklüğünde odadan, Refaiddin Şahin'in istemiyle polis tarafından iki arakadaşıyla birlikte atıldı. Kışın ortasında kalacak yeri olmayan bu sporcumuz şimdi bir arkadaşının evinde geçici olarak misafir edilyor.

İşte, «Halterci değil mi? Onlar yemeyi, ağırlık kaldırmayı, yarışmayı, bir de uyumayı bilirler» diyenlere işin böyle olmadığı gerçeğini ekonomik-sosyal baskılara aldırmaksızın kafalara çaka çaka anlatan ilk haltercilerden biri olması nedeniyle Kemal Başkır da gerçek «yılın sporcuları»na aday oldu...

İstanbul'a 150 bin kişilik stad yapılması 4. Beş Yıllık Plan'da yer almıyor

DPT UZMANLARI NE DİYOR?

● "4. Beş yıllık kalkınma planında ne stadın genişletilmesi ne de 150 bin kişilik stad yapımı vardır. DPT olarak buna geçmişte olduğu gibi bugün de karşı çıkarız".

BAKAN ASAL açıkladı İNÖNÜ STADI BÜYÜTÜLECEK

Gençlik ve Spor Bakanı Asal'ın vaadi sağcı basında geniş bir şekilde yer aldı.

ASAL DESTEKSİZ ATIYOR

Ankara (Politika) — Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın İnönü Stadı'nın genişletileceğine söz vermesi, 150 bin kişilik stadın yapımını ise düşündüğünü açıklaması ile ilgili olarak görüşünü sorduğumuz Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) uzmanları bunun 4. Beş Yıllık Kalkınma Planında yer almadığını söylediler.

"Gençlik ve Spor Bakanı Asal'ın bir İstanbul gazetesinde yer alan ve İstanbul'da bulunan İnönü Stadı'nın genişletileceğine ve 150 bin kişilik stad yapımının düşünüldüğüne ilişkin açıklamaları nedeniyle görüşlerine baş vurduğumuz DPT uzmanları, bu açıklamaların seçim yatırımı olduğunu ve bunu bakanın kendisinin de bildiğini söylediler.

Konu ile ilgili olarak görüşünü açıklayan bir yetkili şunları söyledi:

ASAL'IN SEÇİM YATIRIMI

"Bakan Talat Asal'ın açıklaması tümüyle bir seçim yatırımıdır. Böyle bir şeyin olmayacağını kendisi de bilmektedir. Her hükümet değişiminde bu gündeme getirilir. Ancak bunun gerçekleştirilmesi olanaksızdır. 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda ne stadın genişletilmesi ne de 150 bin kişilik stad yapımı vardır. DPT olarak buna geçmişte olduğu gibi bugün de karşı çıkarız".

DPT olarak ellerindeki olanaklar konusunda da bilgi veren uzmanlar spor konusunda ancak semt sahaları yapımı için olumlu görüş bildirdiklerini ancak bunun bile istenen düzeyde ve sayıda yapılması için maddi olanakların yeterli olmadığını belirterek şöyle konuştular:

"DPT İZİN VERMEYECEK"

"Yüz binlerce okuma-yazma çağına gelmiş, hatta geçmiş çocuk ilkokul binalarının yapımını beklemektedir. Bugün başkent Ankara'da bile bulunanın iki katı okula gereksinme vardır. Bir çok okulda ikili hatta üçlü eğitim sürdürülmeye çalışılmaktadır. Bu gerçek açıkken bir avuç sporcunun yılda en çok 100 saat kullanacağı —ki bir beş günden daha az bir süredir— ve 150 bin kişinin ise sadece bu süre içinde seyredeceği bir tesisin yapımına veya bunun için bir stadın genişletilmesine DPT'nin izin vereceğini sanmıyoruz".

YORUM

Stadlar büyütüleceğine maçlar TV'den verilsin

Ülkemizdeki spor kulüplerinin gizli yönetim ağalarına göbekten bağlı spor sayfalarında İnönü Stadı'nın büyütülmesiyle yeni bir 150 bin kişilik stad konusu ısıtılıp ısıtılıp gündeme getiriliyor.

Akıllarınca bir de halkcı (!) gerekçe bulmuşlar.

Gerekçe şu: İstanbul halkı 5 milyona ulaşmış. Bu nüfusa 40 bin kişilik stad yetmiyormuş. Kuyruklarda halkımız ızdıraptan kahroluyormuş. Bazıları ise maçı izlemek zevkinden yoksun bırakılıyormuş... Bu ve buna benzer bir dolu öyküler düzülerek ne kadar halkçı ve hümanist yazar varsa koro halinde haykırıyor: «150 bin kişilik stad yapılsınnn... 10 bin kişilik kapalı salon yapılsınnn...»

Bu basın tekellerinden biri de bu tür girişimlere karşı çıkanları tehdit ederek şu öğüdü veriyor:

«Bu baylara, bu herşeyi bilenlere sporun seyircisiz çocuk oyunu olacağını anlatmak gerek.»

Evet, sayın basın tekelleri...

Biz 150.000 kişilik stada da, 10 bin kişilik kapalı salona da karşıyız. Çocuklarımız, sağlıklı gelişmeleri için zorunlu olan oyun alanlarından yoksunsa; yüksek okul öğrencilerinin yüzde 97.4'ü, hareketsiz bir yaşam sürdürüyorsa; yüksek öğrenim gören bireylerimizin yaşam ortalaması 46-51 yaş arasındaysa ve ölüm nedenlerinin başında hareketsizliğin oluşturduğu fonksiyon bozuklukları geliyorsa biz bu tür stadlara da, salonlara da karşıyız. Bu yapı sürdüğü sürece de karşı olacağız...

Biz, ülkemizin olanaklarının, çocuk parkları, oyun alanları, özetlersek «bedensel kültür etkinlikleri» doğrultusunda kullanılmasını istiyoruz.

Ayrıca bir önerimiz var:

Beden Terbiyesi tesislerinin, kulüplerin maçlarına açılma koşulları arasına kulüplerin TV'den yayınlanması için izin vermeleri zorunluluğu konulsun...

Maçlar TV'den yayınlandığı zaman, nasıl olsa 40 bin kişilik stad bile dolmuyor. Halkımızın çilesi (!) de biter...

Halkçı yazarlar, hümanist çizerler bu önerimize ne diyorsunuz?...

SPOR SERVİSİ

İkinci lig (B) Grubu maçında, golü Güvenç attı

HAKEMLER: Ünal Şahin, Cahit Akkoyun, Erden Bulcun.

VEFA: İlker-K. Metin, B. Metin, Haluk, Hüseyin-Mustafa, Furkan, (İbrahim), İsmet-Tacettin, Ömer, Coşkun.

KOCAELİSPOR: Baha-Veli, Gürbey, Mahir, Kamil-Nuri, Mustafa, Ceyhun-Güvenç, Orhan, Faik.

VEFA :0 KOCAELİSPOR :1

● Süheyl KADAK

Kocaelispor'un son dakikada 1-0 öne geçerek bitirdiği karşılaşmada yine hakem rezaleti vardı. Karşılaşmanın hakemleri maç boyunca ters kararlar vererek oyunun tansiyonunu artırdılar.

Kocaeli'nden gelen taraftar kitlesi, İstanbul İnönü Stadı'nın kapalı tribününü işgal ederek maç sonuna değin takımlarını destekledi.

31. dakikada Vefa'lı Tacettin topu arkadaşı Coşkun'un önüne yuvarladı. Topa son anda dokunan Coşkun filelere yuvarlarken hakem anlaşılmayan bir nedenle faul verdi ve golü saymadı.

Maçın kalitesinin son derece kötü olduğu ikinci yarının son dakikasında Kocaelispor gole kavuştu. 90. dakikada kaleciden dönen topa vuran Güvenç sonucu belirledi: 1-0.

——ooOoo——

DİĞER SONUÇLAR

2. TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU: Altınordu - Denizli: 1-1, Bandırma - Isparta: 1-0, Lüleburgaz - Balıkesir: 1-1, Antalya - Sakarya: 3-0, Düzce - Tekirdağ: 2-1, Edirne - Tire: 1-1, Aydın - Sarıyer: 1-0.

3. TÜRKİYE LİGİ (B) GRUBU: Beykoz - Manisa: 1-1, İzmirspor - Alibeyköy: 3-2, Kütahya - Karagümrük 1-0.

BASKETBOL: Yenişehir İ. B. 77 - Eczacıbaşı: 76, Efes Pilsen: 78 - Taçspor: 65, DSİ: 87 - Fenerbahçe: 70, İTÜ: 64 - Kolej: 66.

VOLEYBOL: Vinylex - Taçspor: 3-0, Eczacıbaşı - Galatasaray: 3-0, Karşıyaka - O. Reno: 3-2.

Türkiye Basınında Ulusal Maç

Maksat Laf Olsun

...Ve yenildik! Daha düne değin ortalığı savaş alanına çevirenler, «Türk istilası»ndan söz edenler, «iman gücü»nün etkilerinden dem vuranlar şimdi kara kara düşünüyorlar mı?

Önceki günkü ve dünkü başlıklarında şöyle manşetler attılar:

«Yarabbim sen büyüksün»
«Özlemimiz galibiyet»
«Hayırlı olur inşallah»
«Dayan aslanım»
«Bastır Türkiye».

İnşallahla maşallahla maç kazanılır mı? Bu sorunun yanıtını bilimsel kitaplarda bulamadık.

Spor arenalarının yasaları «Kurtlukta kanun, kurt olmayanı yemektir» mantığından yola çıkar. Bizim takımımız da kurt olmadığına göre F. Alman takımına meze olmaktan öteye gidemedi.

Kamuoyunda yanlış fikirleri körükleyen tekelci, holdingçi, gerici gazeteler yenilgiye bir suçlu bulmakta zorluk çekmediler. Tüm gazeteler maçın hakemlerini ilk goldeki hataları nedeniyle takımımızın yenilgisine neden oldukları için suçlu ilan ettiler.

Ya ikinci gol... İşte dünkü gazetelerin spor sayfalarında buna da kılıf bulundu. İkinci golü beleşten yemişiz.

«Bir ofsayt, bir de beleş gol sonuç: 2-0»

Bazıları kırk gün kırk gece F. Almanya'yı yenebileceğimizi yazdıktan sonra takke düşüp kel görününce en doğru başlığı attılar.

«Normal bu... Almanya kazandı».

Bir kısmı da farklı yenilmediğimiz için şükrediyor. İşte bunlara örnek:

«Ne rezil olduk, ne vezir»
«Yenildik ama ezilmedik»

Bir başka gazete de yenilgimizde soğuğun da etken olduğunu anlatan bir başlık kullanmış.

«Gelsenkirchen buzhanesinde donmuş iki gol kalemizde kaldı.»

Önceki günk üve dünkü başlıkları gören insanın kafasına şu sözcük takılıyor: Ya kazansaydık?..

ADANADEMİRSPOR : 3 ADANASPOR : 1

Kontrataklarla gol arayan Adanaspor 59. dakikada böyle bir akın sırasında Ali Rıza'nın ayağından kazandığı golle 1-0 öne geçti.

67. dakikada bu kez B. Orhan'ın ortasını iyi takip eden K. Orhan topu bekletmeden kaleci Erhan'ın kapattığı köşeden filelere göndererek durumu 1-1 yaptı.

71. dakikada Adana Demirspor ikinci golüne kavuştu. Bu dakikada Orhan'ın sağdan yaptığı ortada topla buluşan Müjdat takımını 2-1 öne geçiren golü attı ve karşılaşmanın normal süresi bu sonuçla bitti.

Yarım saat uzatılan karşılaşmanın ikinci 15 dakikasında Müjdat'ın köşe çizgisi yakınından gönderdiği falsolu vuruş Erhan'ın bakışları arasında filelerle kucaklaştı: 3-1

Böylece Adana Demirspor Adanaspor'u kupadan eleyerek tur atladı.